A°. 1823. N°. 40.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 4den October 1823.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Aan allen die dezen zullen zien of hooren lezen Saluti *doen te weten:*

ALZOO het Ons uit eene aanschrijving van Zijne Excellencie den Minister voor het Publiek Onderwijs, de National Nijverheid en de Koloniën, gedagteekend *Brussel* den 25sten april j. l. n°. 23/24, bekend geworden is, „dat Zijne Majesteit de Koning, ten gevolge van Hoogstdeszelfs besluit om in den oorlog die tusschen Frankrijk en Spanje ontstaan is, eene strikte onzijdigheid in acht te nemen, den toegang tot de Nederlandsche havens verboden heeft aan alle kommissie-vaarders of kapers der oorlogvoerende mogendheden, met bepaling dat die, welke uit nood binnen mogten vallen, verpligt zullen worden om binnen den kortst mogelijken tijd wederom zee te kiezen; dat dit een en ander ook toepasselijk is op derzelver prijzen, en dat het te gelijker tijd ongeoorloofd is verklaard, om in Nederland schepen ter Kaapvaart, onder Fransche of Spaansche vlag uit te rusten, en dat het de bedoeling des Konings is, dat deze bepalingen, zoo wel voor de Koloniën als voor het Moederland geldig zijn;

ZOO is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, de vorenstaande bepalingen, bij deze Onze publikatie, te brengen ter kennis van het algemeen, met uitdrukkelijken last op alle Gouverneurs en Residenten, mitsgaders op alle burgerlijke en militaire ambtenaren in het algemeen, wien zulks zoude kunnen of mogen aangaan, om aan deze verordeningen de hand te houden en te doen houden, en om voor de stipte nakoming derzelve de noodige zorg te dragen en bevelen te geven.

En zal tot dat einde deze Onze publikatie worden toegezonden aan de militaire en marine departementen, aan het hoog militair geregtshof, aan het hoog geregtshof en aan alle Gouverneurs en Residenten tot derzelver informatie en narigt, en wijders worden bekend gemaakt door insertie in de Bataviasche Courant.

En op dat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze, alom waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd.

Gegeven te Batavia den 23sten september des jaars 1823.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

EXTRACT uit het register der handelingen en resolutien van den Gouverneur Generaal in Rade.

Dingsdag, den 9den september 1823.

In aanmerking genomen zijnde, dat de bedoeling van het regiement, gearresteerd bij de resolutie van den 3den december 1822, (staatsblad no. 49) blijkbaar is geweest, aan de eene zijde, om aan de crediteuren eene meerdere en behoorlijke waarborg te geven, voor de voldoening hunner schuldvorderingen, ten laste van 's lands civiele ambtenaren, maar ook aan den anderen kant, om gemelde ambtenaren, zoo veel mogelijk, voor kostbare procedures en drukkende geregts-kosten te bewaren;

Is goedgevonden en verstaan te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat geene korting op de traktementen van civiele ambtenaren zal worden toegestaan, voor geregts- of practisijns-onkosten, ten zij aan den Gouverneur Generaal voldoende blijke, dat die kosten door den crediteur niet gevoegelijk of veilig hebben kunnen worden vermeden, alvorens zich, ingevolge artikel 4 van het bovengenoemd reglement, aan het gouvernement tot erlanging der korting te adresseren.

En zal, enz.

Accordeert met voorsch. register.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

BENOEMINGEN.

Tot president van den raad van justitie te Makasser en waarnemend administrateur aldaar, Mr. *F. van Teuten*, thans lid in den raad van justitie te Samarang.

Tot secretaris van het gouvernement van Makasser, de hoofd-kommies ter algemeene secretarie, *J. F. T. Maijor.*

Tot assistent-resident te Billiton, de assistent-pakhuismeester te Muntok, *J. W. Bierschel.*

Tot eersten kommies surnumerair bij de directie van comptabiliteit en algemeene boekhouding, *M. Veith*; zijnde, in deszelfs plaats, tot pakhuismeester te Cheribon benoemd *A. A. Buijskes.*

Tot tweeden kommies bij de directie der landelijke inkomsten en directe belastingen, *H. van Teijlingen*, thans klerk op het residentie kantoor te Samarang.

Tot opziener van de koffij kultuur in de residentie Banjoewangie, de opziener der landelijke inkomsten van de tweede klasse in de residentie Pekalongan, *J. C. Dunkie.*

Tot opziener der landelijke inkomsten van de derde klasse in de residentie Pekalongan, *D. A. Varkevisser*, thans kommies-ontvanger der inkomende- en uitgaande regten aldaar.

Tot opziener der bosschen in de residentie Passoeroean, *C. G. von Rosenbourgh.*

Tot plaatsvervangend heelmeester en opziener der vaccine te Djocjokarta, de med. doct. *A. J. Ghislain.*

HONORABEL ONTSLAGEN.

De secretaris van het gouvernement van Makasser, *G. Altheer.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij den plaatselijken staf.

Tot kolonel en kommandant in het Cheribonsche, de luitenant kolonel der Bengaalsche lanciers *F. de la Tour.*

Tot majoor en kommandant in het Bantamsche, de kapitein bij den algemeenen staf *C. F. L. D. de Rothmaler.*

Bij de 18de afdeeling nationale infanterie.

Tot kapitein, de eerste luitenant adjudant, *J. F. F. L. Bourdon*, van die afdeeling.

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

1ste bataillon.

Tot kapitein, de eerste luitenant *J. W. Pool*, van het 3de bataillon der 20ste afdeeling.

Tot tweeden luitenant kwartiermeester de fourier bij het regement huzaren no. 7, *N. J. Martens.*

2de bataillon.

Tot kapitein, de 1ste luitenant der afdeeling *B. A. Engelbert van Bevervoorden.*

Tot tweeden luitenant, de sergeant-majoor van de 18de afdeeling nationale infanterie, *P. Bergman.*

3de bataillon.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant van het bataillon pionniers, *L. Weiss.*

Tot tweeden luitenant, de adjudant onder-officier van het 2de bataillon der afdeeling, *J. Semmel.*

4de bataillon.

Tot tweede luitenants, de adjudant onder-officier, *J. van Veen*, van het algemeen depôt en de serjeant *P. Veenhorst*, van het bataillon.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant, *J. P. Hellewich*, van het algemeen depôt.

Tot tweeden luitenant, de kadet sergeant, *H. Kops*, van het 3de bataillon der 19de afdeeling.

1ste bataillon.

Tot tweeden luitenant, de serjeant-majoor, *F. Daems*, van het bataillon.

3de bataillon.

Tot kapitein, de eerste luitenant, *N. Kien*, van het bataillon.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants, *F. Landgiew*, van het bataillon en *H. Kordes*, van het 1ste bataillon der afdeeling.

Tot tweede luitenants, de adjudant onder-officier, *A. Vermiltvoort* en de serjeant *W. de la Maar*, van het bataillon.

4de bataillon.

Tot kapitein, de eerste luitenant adjudant van het bataillon, *B. Ten Haven.*

Tot eersten luitenant, de 2de luitenant *M. C. K. Stakman*, van het 4de bataillon der 19de afdeeling.

Tot tweeden luitenant, de serjeant-majoor *C. Meisman*, van het bataillon.

Bij het bataillon pionniers.

Tot tweeden luitenant-kwartiermeester, de serjeant van het algemeen depôt, *H. J. van Eusom.*

Bij het gedeelte van het algemeen Werf-depôt te Samarang.

Tot kapitein, de gepensioneerde kapitein *L. Boucher.*

Bij het regement huzaren no. 7.

Tot kolonel, de luitenant-kolonel, *P. L. le Sueur.*

Tot majoor, de ritmeester, *J. Parti de Montaigu.*

Tot ritmeester, de eerste luitenant, *W. Tieman.*

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants, *W. J. A. van der Hoop* en *H. J. Brand.*

Tot tweede luitenants, de adjudant onderofficier, *James Abell* en de opperwachtmeester *J. T. Challa.*

Bij de militaire administratie.

Tot adjunct inspecteurs der tweede klasse bij den onder-inspecteur in de eerste groote mili-

taire afdeeling, de eerste luitenant kwartiermeester, *B. van Doren*, van het bataillon pionniers; en bij den onder-inspecteur in de 3de groote militaire afdeling de tweede luitenant kwartiermeester van de 19de afdeeling nationale infanterie, *C. Gabrij*.

Geneeskundigen-dienst.

Tot apotheker der 3de klasse bij het garnizoen hospitaal te Malakka, den élève bij den geneeskundigen-dienst, *C. Scheerder*.

PLAATSINGEN.

Bij de 18de afdeeling nationale infanterie.

De eerste luitenant van het algemeen depôt, *E. W. Osterhaus*.

à la suite der 18de afdeeling.

De tweede luitenant, *J. J. van Haersolte*, van het algemeen depôt.

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

1ste bataillon.

De tweede luitenants, *A. Zomerdijk* en *A. P. F. von Wolzogen*, thans à la suite bij de 18de afdeeling nationale infanterie.

2de bataillon.

De tweede luitenant van het algemeen depôt, *W. Rubalj*.

4de bataillon.

De tweede luitenant, *F. F. M. van Manen*, thans à la suite van de 18de afdeeling nationale infanterie.

Geneeskundige-dienst.

Bij het groote militaire hospitaal te Simpang, de chirurgijn-majoor, *C. F. H. Degenhardt*.

VERPLAATSINGEN.

Bij de 19de afdeeling nationale infanterie.

3de bataillon.

De kapitein *C. B. van der Worm*, van de 18de afdeeling nationale infanterie.

4de bataillon.

De kapitein *L. M. Monnoije*, van het 4de bataillon der 20ste afdeeling nationale infanterie.

Bij de 20ste afdeeling nationale infanterie.

4de bataillon.

De kapitein *J. H. Heupner*, van het gedeelte van het algemeen werf-depôt te Samarang.

Bij het bataillon pionniers.

De 2de luitenant, *C. H. Gaertner*, van het 3de bataillon der 19de afdeeling nationale infanterie.

GEPENSIONNEERD.

De kapitein *M. Ege*, van het 3de bataillon der 19de afdeeling nationale infanterie.

De kapitein, *K. F. Blom van Assendelft*, van het 3de bataillon der 20de afdeeling nationale infanterie.

De kapitein *H. Mulder*, van het 1ste bataillon der 19de afdeeling nationale infanterie.

De tweede luitenant bij het regement huzaren no. 7, *M. C. Zande*, en

De apotheker der 1ste klasse *G. Wolff*.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen in Straat Sunda

Ingezeild.

Oct. 1—schip *Grausters*, J. B. Lutjens, van Texel den 19den mei, naar Batavia, passagiers: de heeren Strick van Linschoten en Rabe.

Uitgezeild.

Sept. 20—Amerik. schip *America*, Tho. Lavender, van New-Ijork den 8sten juni, naar Canton.

Sept. 23—Amerik. schip *Phoenix*, W. McKellen, van Philadelphia den 30sten mei, naar Canton.

Sept. 24—Eng. schip *Lady Blackwood*, J. Hall, van Mexico den 23sten juni, naar Calcutta.

Sept. 26—schip *Rotterdam*, J. Waters, van Batavia den 25sten september, naar Amsterdam.

Oct. 1—Amerik. brik *Otter*, W. D. Water, van America den 3den juni, naar Manilla.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 25—Amerik. schip *Houqua*, J. Nash, jr. van Hamburg den 2sten juni.

Sept. 26—brik *Japara*, Sech Abdulla Bin Oemar Allan, van Indramaijoe den 21sten september.—brik *Anna*, J. B. Baggers, van dito den 23sten dito, passagier: de heer J. A. Baties.—Eng. Z. B. M. schip *Tees*, capt. J. Coe, van Sincapoera den 9den dito, passagier: mevrouw Coe.

Sept. 27—schip *Gombera*, W. Morling, van Sourabaija den 21sten september, passagiers: de heeren Traill en van IJsseldijk.—brik *Fannij*, P. Potter, van dito den 21sten dito.—schip *Marzoek*, Sariff Alie Bin Mokfien Atas, van Samarang den 19den dito.

Sept. 28—Amerik. brik *Mars*, J. H. Fitcomb, van New-Burijport den 5den juni.—brik *Indramaijoe*, E. Barker, van Indramaijoe den 25sten september.—brik *Inghien*, Sie Kongtjoan, van Cheribon den 23sten dito.

Sept. 30—Z. M. fregat *Melampus*, kapitein A. W. de Man, van Sourabaija den 25sten september.—brik *Joseph*, Sech Awal, van Indramaijoe den 27sten dito.

Oct. 1—Amerik schip *Packet*, H. Oxnard, van Boston den 24sten juni.—dito schip *Diamond*, J. Strout, van Londen den 10den dito, passagiers: de heeren G. W. Abbot en R. C. Page.—bark *Mentor*, H. Williamson, van Benkoolen den 12den september.

Vertrokken.

Sept. 26—schip *Nieuw Victoria*, J. Duncan, naar Sourabaija.

Sept. 27—Amerik. schip *Two Brothers*, J. Upton, naar Salem.—Fransch schip *Le Nantais*, L. Martin, naar Bordeaux.—brik *Fredrik*, Sie Sienko, naar Tagal.

Sept. 28—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Jessij*, W. Robert, naar Tanara.—schip *Jacoba*, J. A. Batiest, naar Indramaijoe.—brik *Jacoba Ambrosina*, C. Lorck, naar dito, passagier: de heer J. L. Wattig.

Sept. 29—brik *Hamdanie*, E. J. Serge, naar Cheribon.

Oct. 1—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere brik *Experiment*, H. Hooper, naar Makasser, passagier: de heer Major.

Oct. 2—schip *Ennore Transit*, W. Lindesaij, naar Sourabaija.—Amerik. schoener *Weijmouth*, W. B. Orne, naar Amsterdam.

Oct. 3—schip *Pamalang*, J. Chappel, naar Cheribon.—brik *Indramaijoe*, E. Barker, naar Indramaijoe.—brik *De Hoop*, S. Martens, naar dito.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*; fregat *Melampus*; schoener *Zeemeeuw*; roei-kanonneer-boot *No.* 4; schepen Jan en Cornelis, Merie Hosman, Henriette Elizabeth, Paket van Amsterdam, Waterloo, Race Horse, Java Paket, Concordia, Magbar, Lord Minto, Pamanoekan, Baron van der Capellen, Auguste, Gombora, Marzoek; bark Mentor; brikken Baronnesse van der Capellen, Concordia, Harmonie, Philotaxe, Wilhelmina, Sarwie, Katwijk, De Hoop, Jochong, Japara, Anna, Fannij, Inghien, Joseph; schoener Haphin.—Eng. Z. B. M. schepen Tees; George Home.—Fransche brik Oromase.—Deensch schip Gouverneur ...ille.—Amerik. schepen Ophilia, Houqua, Paket, Diamond; brikken Malaij, Mars.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 22—brik *Anna*, J. Gertner, van Batavia, passagiers: de heeren C. B. en H. C. Cramer, J. E. Schultz en J. Fischer.

Sept. 24—Chineesche schoener Hocklie, Tjoa Pingko, van Banjermasing.—Z. M. kanonneer-boot *No.* 15, luit. Kockers, van een kruistogt.

Sept. 25—schip *Admiraal Buijskes*, W. Hodges, van Batavia, passagier: de heer Forrestier.

Vertrokken.

Sept. 20—brik *De Hoop*, L. Weintre, naar Batavia, met Z. M. troepen.—Zr. Ms. schoener *Emma* en kanonneer-boot *No.* 15, luits. Lockemeijer en Kockers, beide naar kruistogt.—schoener *Rembang*, J. Ross, naar Sourabaija.—schoener *Colonial Trader*, T. S. Perrij, naar dito.

Sept. 22—schoener *Joana Theodora*, Slamat, naar Japara.

Sept. 24—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere schoener *De Snoek*, J. Kasperman, naar Rembang.—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Patahoicair*, Said Din Bin Sech Segaff, naar Indramaijoe.

Sept. 26—Chineesche brik *Lesjum*, Ong Leapko, naar Batavia.

Sept. 27—kruisprauwen *Trenganoe No.* 14 en 15, Mochamat Yatien en Abdul Waiep, beide naar kruistogt.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boot *No.* 16; brikken Johanna Hubertina, Malacca, Eleonora, Geertruida.—Arab. brikken Fatahoicair, Lady Pontiana; sloep Cheribon.—Maleische brik De Goede Hoop; schoener Remantjieta; fala fala Boejang Slamat.—Chineesche brikken Pieternella, Ingsoen, Jacoba.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 21—brik *Francina*, P. Cartier, van Banjermasing den 11den september.—brik *Boeang Besie*, S. Paijer, van Grissee den 21sten dito, passagiers: de heer Neminge.

Sept. 23—Z. M. zwaard-kanonneer-boot *No.* 18, 1ste luit. Elgenhuizen, van een kruistogt om de west.

Sept. 25—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere schoener *Rembang*, J. C. Ross, van Samarang den 21sten september.—schoener *Colonial Trader*, T. S. Perrij, van Batavia den 14den dito.

Sept. 26—Z. M. roei-kanonneer-boot *No.* 8, 2de luit. Bartels, van een kruistogt om de oost.

Vertrokken.

Sept. 21—bark *Gombera*, W. Morling, naar Batavia, passagiers: de heeren Traill en IJsseldijk.—brik *Fannij*, P Potter, naar dito.

Sept. 25—Z. M. fregat *Melampus*, kapitein ter zee De Man, naar Batavia.—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Pekin*, R. Sijmons, naar dito, passagiers: de heeren Crosier en Smith.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *van der Werff*; korvet *Arend*; brik *Nautilus*; schoener *Circe*; roei-kanonneer-booten *No.* 6, 8 18; schepen Vrouw Helena, Johanna Frederika; brikken Amazoon, Livinia, Marzoekie, Adsistentie, Theodora, Kalijmaas, Geap Gwan, Tiksing, Francina, Boeang Besie; schoeners De Hoop, Drake, Cecilia, Rembang, Colonial Trader; kotter De Goede Hoop.

BATAVIA, *den 1sten october* 1823.

Met het particulier schip *Baron van der Capellen*, den 24sten september, ter reede van Batavia aangekomen, is alhier van Padang teruggekeerd de luitenant-kolonel *Raaff*, gekommandeerd hebbende de expeditie in de bovenlanden van dat etablissement.

Deze hoofd-officier had op den 18den bevorens de hoofd plaats Padang verlaten, alwaar zoo wel als op de gansche linie der door de onzen bezette posten, alles, tijdens voortduring, in rustigen staat was.

SOERAKARTA, *den 20sten september.*

Op den 15. en en 18den dezer, heeft alhier plaats gehad de plegtigheden der uitroeping en bevestiging van Z. H. den *Soesoehoenan Pakoe Boewana Senopattij Ingalogo Abdul Rachman Saijidin Panotogomo de Zesde*, tot welke waardigheid, bij onstentenis van wettige mannelijke afstammelingen, de oudste natuurlijke zoon van den overledenen *Soesoehoenan*, met name *Radien Maas Saperdan*, is verheven, na dat hij alvorens op eene plegtige wijze, als Kroonprins van *Soerakarta* was uitgeroepen onder den naam en titel van *Pangerang Adipattij Anom Hamanko Negoro Soedibio Radjo Pitto Mataram*.

In den ochtend van den 15den, begaf zich de assistent resident, vergezeld van den militairen kommandant, de ambtenaren, de officieren van het garnizoen, en de voornaamste ingezetenen naar den Kraton, alwaar, sedert het overlijden van den *Soesoehoenan*, de residentie zich, volgens gebruik, gevestigd had, om, gedurende de vacature van den troon, het gezag over het Rijk en den Kraton uit te oefenen.

De gelukwenschingen omtrent de verheffing van *Radien Maas Saperdan*, tot Kroonprins, afgeloopen zijnde, werd dezelve, kort daarna, door den resident, plegtig uitgeroepen, en onder de salutes van het geschut en van de troepen van den Kraton, aan den volke voorgesteld als *Soesoehoenan* van *Soerakarta*; hetgeen door een salut van 21 schoten uit het fort werd beantwoord.

Vervolgens begaf zich de resident met den nieuw uitgeroepen Soesoehoenan, in 's Vorsten statie-koets *Kiay doso*, ten einde Z. H., volgens gebruik, aan den volke te vertoonen.

De koets, met acht paarden bespannen, en geëscorteerd door de tweede kompagnie van het regement huzaren no. 7, werd voorafgegaan en gevolgd door alle de rijksgrooten te paard, door de troepen van de *Soesoehoenan* en eene menigte voorwerpen van statie, waaronder twee olifanten.

Onmiddelijk op de statie-koets, volgden de rijtuigen waarin zich bevonden de assistent-resident, de militaire kommandant en verdere ambtenaren en officieren, zoomede de prinsen van den bloede en den Pangerang adipattij *Ario Mangko Negoro* met derzelfs zonen.

Bij het passeren van het fort en bij het terugkomen, werd Z. H., telken reis, met een salut van 21 schoten van hetzelve begroet. Het garnizoen, het korps van den Pangerang *Ario Mangko Negoro* en de *Pradjurits* of lijfwacht van den *Soesoehoenan*, waren langs den weg van den trein geschaard.

Bij het terugkeren in den Kraton ontving de nieuwe *Soesoehoenan*, volgens javaansch gebruik, de hulde en den voetkus der Prinsen, van den Rijksbestierder en de regenten, waarna de resident het gezag over het Rijk en den Kraton aan den Vorst overgaf.

Op den 18den september heeft de bevestiging van Z. H. den *Soesoehoenan*, in die waardigheid plaats gehad door eene kommissie van het Gouvernement, bestaande uit de heeren *A. H. Smissaert*, resident van Djocjokarta, *P. Le Clercq*, resident van Kadoe en *H. Macgillavrij*, waarnemend resident van Soerakarta.

Ook bij deze gelegenheid werd de meeste plegtigheid in acht genomen, en, na dat door Z. H. eene kommissie, bestaande uit de drie voornaamste Prinsen van den bloede, naar het residentie-huis was gezonden, om de heeren kommissarissen naar den Kraton te begeleiden, werd aldaar onderteekend, bezegeld en beëdigd de akte van verband, waarop Z. H. de regering van het Soerakartaasch gebied aanvaart.

De finale bevesting van den Soesoehoenan werd als toen bij publikatie afgekondigd, onder het lossen van het geschut van het fort en van den Kraton.

Publieke vermakelijkheden besloten deze gebeurtenis; terwijl, den volgenden dag, een bal en souper, door den waarnemend resident is gegeven, waar de Soesoehoenan en de overige Prinsen tot laat in den nacht hebben vertoefd, en waarop de toasten van Z. M. den Koning, den Gouverneur-Generaal, de Hooge Regering en den nieuwen Vorst, met algemeene toejuiching zijn gedronken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SPANJE.

MADRID, *den 30sten april.*

De generaal van de derde of castiliaansche armée, graaf *d'Abisbal*, heeft de nationale militie (nationale garde) dezer stad, bestaande uit 12000 man, in oogenschouw genomen. Men verzekert, dat, op het voorstel van dien generaal, dat deze magt, of, ingeval van terugtogt, mede naar het zuiden zoude trekken, of hare wapenen aan de linietroepen afstaan, het meerendeel zich voor het eerste voorstel heeft verklaard.

Volgens de Spaansche dagbladen zullen de constitutionele troepen steeds een gevecht met de Franschen trachten te vermijden, en dezelve noodzaken zich meer en meer uitteebreiden, ten einde in kleine afdeelingen op de flanken te ageren, convoijen op te ligten enz.; als het beste middel, om zich, op den langen weg, met vrucht te kunnen verdedigen.

SEVILIE, *den 6den mei.*

Den 23sten april heeft de Koning een manifest geteekend aan de Spaansche natie. Hoogstdezelve verdedigt in het breede de regtmatigheid van de bestaande grondwet en verklaart, dat het beneden zijne waardigheid zoude zijn om aan te toonen, dat hij niet was de gevangene van eenige factie; hij meent, dat de voorwendselen, onder welke Spanje, zonder eene voorafgaande oorlogs-verklaring, gewapenderhand is aangetast, noch Europa, noch de Spanjaarden zullen bedriegen. Hij waarschuwt de vreemdelingen voor de vernederingen, aan welke zij zouden zijn blootgesteld, bijaldien zij zich in de magt des vijand begaven, en vervolgt aldus: „Wat mij aangaat, door de Voorzienigheid geplaatst aan het hoofd van eene grootmoedige en edelaartige natie, ben ik alles aan dezelve verschuldigd; ik zal dan ook, dat zweer ik, niet te kort schieten, in de pligten, welke zoo veel weldaden en zulk eene hooge standplaats mij opleggen. Besloten hebbende uw lot te volgen, wil noch mag ik eenige andere verbonden of overeenkomsten aangaan (hoe zeer men dan ook nog geene aan mijn gouvernement heeft voorgesteld) dan de zoodanige, *welke zijn overeen te brengen met de constitutie der monarchie.*" Z. M. verklaart de bescherming der buitenlandsche gouvernementen geenszins te begeeren, en zegt, te dien aanzien: „Ik verwerp, van dit oogenblik af, in het aanzien van den hemel en van de aarde, eene bescherming, welke mij beleedigt. Door ulieden (de Spanjaarden) ben ik Koning, door ulieden en met ulieden wil ik het blijven. In vreede en oorlog heb ik ulieden getrouw en standvastig gevonden. Mijne eer en vrijheid zijn beter onder uwe bewaard dan onder vreemde bajonetten. Ik wil liever de wetten, die wij bezworen hebben, handhaven, dan het werktuig worden van hunnen wil en staatkunde. Vereenigt ulieden welmeenend met mij; vergeten wij onze twisten, en bepalen wij ons tot het algemeen belang, onze gemeenschappelijke verdediging. Verdedigen wij de constitutie; vooreerst, om dat zij onze grondwet is; ten anderen, om dat men, haar aanvallende, de regten van onze onafhankelijkheid aantast. Heeft zij gebreken, dan staat het niet aan de monarchen van Europa die te verbeteren, allerminst, zoo lang zij eene dreigende houding aannemen; dan voegt het ons, onzen arbeid te volmaken, *het welk wij dan ook zullen ondernemen, zoo dra wij zulks goedvinden.* Het komt er thans op aan om Spanjaard te wezen; zijn wij dit van geheeler harte en hebben wij eenen wil, dan is het vaderland en de vrijheid ontwijfelbaar behouden." Z. M. eindigt met de betuiging, dat de vijand ten onregte rekent op de verdeeldheid der inwoners, [illegible] gezonderde ligging des lands; met de verklaring, dat het gevoel van eer in dezen oogenblikken elken Spanjaard te wapen roept. „Dat zij komen" dus besluit de Koning „die roekeloozen! velden, holen en putten zijn nog bedekt met het gebeente hunner voorgangers; dat zij komen, en zij zullen hetzelfde lot ondervinden, terwijl gijlieden, door uwen moed en standvastigheid, de natie hare vrijheid, mijne kroon hare waardigheid, en ons alle de onafhankelijkheid zult verzekeren."

FRANKRIJK.

BAJONNE, *den 15den april.*

De divisie dragonders van den generaal *Domon* vereenigt zich thans in deze stad, dezelve is 1200 man sterk en behoort tot het tweede korps, het welk reeds in Spanje staat, en op dit oogenblik 16,000 man zal tellen. Men maakt een aanzienlijk park artillerie gereed, om de vesting St. Sebastiaan, te dwingen welker bevelhebber aanzoeken van verschillenden aard, om hem tot de overgave te bewegen, heeft afgeslagen. De Spaansche bezetting dier vesting moet zich zeer dapper gekweten hebben bij de eerste verschijning der Fransche troepen voor dezelve. De maarschalk *Oudinot* ten minste heeft bij eene dagorde de divisie van den generaal *Bourke*, welke drie maal zoo veel volks telt als de bedoelde bezetting, hoogelijk geprezen over den schitterenden moed, van welken zij bewijzen had gegeven. Men beroemt zich tot nog toe niet bijzonder over de Spaansche hulptroepen, of de zoogenaamde bende van het geloof. Alleen reizende personen, of officieren met commissien belast, schijnen zich reeds in acht te moeten nemen. *Quesada* heeft ook drie zijner soldaten, wegens verregaande buitensporigheden, laten doodschieten, en men spreekt zelfs van het arresteren van den beruchten *Trappist*.

De Spaansche constitutionele guerillas vertoonen zich eerder dan men verwachtte, en zelfs reeds, terwijl de Fransche armée zich nog in een kort bestek bijeen bevindt. De generaal *St. Hilaire* is bij Villa-Franca ter naauwernood de handen eener guerilla ontsnapt, en heeft zijne equipagien in den steek moeten laten.

den 25sten april.

„Het hoofdkwartier van den hertog van *Angoulême* is te *Vittoria*. De hertog van *Reggio* is de Ebro gepasseerd; zijne troepen bezetten Briviesca; hij begeeft zich eerlang naar Burgos, alwaar de geheele bevolking, blijkens de herhaalde verzekering der regering, de komst der Fransche troepen met verlangen te gemoet ziet. Men heeft in Pancorbo 32 stukken, onder welke 15 metalen, gevonden.

„De divisie *Obert* heeft gisteren Logrono bezet, verdedigd door 8 à 900 man, waaronder 300 man ruiterij, aangevoerd door den brigadier *Sanches Julien*. De parlementair afgewezen zijnde, werd de brug en versperde poort door eene compagnie voltigeurs vermeesterd. De generaal *Vitré* passeerde dezelve aan het hoofd van zijne cavallerie (16 eskadrons); verbrak na een scherp gevecht met den vijand, die zich naar de zijde van Soria terug trok, deszelfs carré, en nam den generaal met verscheidene officieren en 200 man gevangen. De vijand heeft een goed aantal doden en gekwetsten verloren; wij tellen slechts eenige gewonden.

„Het tweede corps trekt naar de zijde van Sarragossa; het derde blokkeert San Sebastiaan en [illegible]; de regimenten van de garde staan in Vittoria; de cavallerie is in aantogt, ten einde zich met de armée te vereenigen. De verschillende koninklijke spaansche corpsen flankeren steeds de bewegingen onzer colonnes. De levensmiddelen zijn verzekerd."

den 3den mei.

„De generaal *Molitor* is den 26sten *april* met zijn geheel legerkorps in Sarragosa aangekomen. Men heeft in Sarragosa 48 stukken geschut gevonden en vele bommen. De blokkade van Mequinenza is opgeheven, ten gevolge van de beweging van den generaal *Molitor*, welke deszelfs togt naar de zijde van Lerida zal vervolgen.

„Het regiment *Monterey*, het welk in Jaca en in het kasteel dier stad in bezetting moest komen, is aldaar onder bevelen van den kolonel *D. J. Miranda* binnengerukt. Deze heeft den 24sten, in den namiddag, het kasteel bezet. Na zijne onderhebbende manschappen op de krachtigste wijze te hebben aangesproken, heeft hij hen de kreet van *leve onze Koning, de welbeminde Ferdinand VII! leve de Godsdienst! weg voor altijd met de revolutionnaire factie!* doen hooren. Deze kreet is met geestdrift door officieren en soldaten herhaald. Men heeft zich dadelijk verzekerd van den persoon des Gouverneurs, welken men reden had te wantrouwen, en de kolonel *Miranda* heeft het commando op zich genomen." Jaca is eene kleine stad, aan den weg van Oleron over het Pijreneesch gebergte, naar Sarragosa. Dezelver bezit is alleen van eenig belang, ten einde de vorming van guerillas in het gebergte te verhoeden, of moeijelijk te maken. Het berigt van het gebeurde binnen genoemde stad is echter zeer belangrijk, om dat het gedrag van het regiment *Monterey* het eerste voorbeeld oplevert van Spaansche regulière troepen, die zich tegen de constitutionele overheid verklaren.

den 9den mei.

De generaal *Ballesteros* zet zijnen terugtogt naar het oosten, zoo het schijnt, langzaam voort en heeft zich omstreeks den 4den mei, op welken dag de laatste officiele berigten van den generaal *Molitor* geteekend zijn, van Daroca, over Molina, naar Teruel in Neder-Arragon begeven. Volgens dezelfde officiele berigten had de generaal *Molitor* zijne magt eenigzins verdeeld en eene afdeeling naar de zijde van de Cinca gezonden, op den linker oever van de Ebro, terwijl hij op den regter oever troepen in de rigting van Catalajud en Darsca had doen marscheeren, denkelijk, om de Spaansche armée van *Ballesteros* in het oog te houden. De ministeriele spreken het gerucht, als of de insurgent *Ulman* zich van Valencia zoude hebben meester gemaakt, weder tegen, doch verzekeren, dat hij genoemde stad belegert.

De *Moniteur* behelst dezer dagen officiele berigten van het 4de leger-corps, onder den maarschalk *Moncey*, gedagteekend uit Girona den 3den mei. Uit deze berigten blijkt, dat *Mina* post had gevat op den linker oever van de Fluvia, hebbende zijnen regtervleugel, onder *Milans*, aangesloten aan genoemde rivier; zijnen linker, onder *Llobera*, te Tortella en zijne reserve, onder zijn onmiddelijk bevel, te Castelfolit; doch dat hij 28sten de Fluvia is overgetrokken en op den regteroever eene zoodanige sterke positie heeft ingenomen, dat de maarschalk, eenen regtstreekschen aanval bedenkelijk achtende, besloot, om te manoeuvreren. Te dien einde versterkte hij de troepen die vooruit waren getrokken, met nog 5 battaillons van de divisie *Damas*, en gaf hij den generaal *Curial* bevel, om deszelfs bewegingen, met die van den generaal *Donnadieu*, welke last had, om uit Cerdagne de vallei van Ribas op te rukken en die belooft had, den 1sten mei voor Campredon te zullen zijn, in verband te brengen. Den 30sten april waren de bruggen geslagen voor den overtogt, doch de aanhoudende regen was in den daaraanvolgende nacht zoo hevig geworden, dat de bivakken overstroomd, de geweren onbruikbaar waren, en de bruggen wegdreven; weshalve de maarschalk den overtogt niet voor den volgenden dag konde ondernemen. Intusschen had de generaal *Mina* in den nacht zijne positie veranderd en zich naar Amer en Vique terug getrokken. De maarschalk heeft hem een gedeelte van de divisie *Curial* achter na gezonden, alsmede de drie bataillons van *Ereles*. Omtrent de operatien van den generaal *Donnadieu* wordt niets bepaaldelijks gemeld. Het zoude schijnen, dat de Fransche armée in Katalonie wel eenige versterking zoude behoeven, immers de maarschalk heeft van den terugtogt van *Mina* gebruik kunnen maken, om zich met een paar regimenten naar Girona te begeven, alwaar hij, volgens het rapport, door de overheden, geestelijkheid en inwoners, met de meeste geestdrift en welwillenheid is ontvangen. Of de maarschalk zijne operatien zal vervolgen, wordt niet gemeld, maar men leest in het rapport, dat het terrein, het welk de armée bezet, op eene doelmatige

wijze zal worden georganiseerd, ten einde de hulpmiddelen der Fransche armée te ondersteunen; dat men inzonderheid persoonlijke wraakoefeningen zal verhoeden. Vier honderd man militie van Girona zijn naar de zijde van Barcelona geweken.

den 16den mei.

De vesting Figuères in Katalonie wordt gekommandeerd door den kolonel *Santij San Miguel*. Dezelve is door den maarschalk *Moncey* aangemaand geworden, om ter verhoeding van het storten van bloed, deze vesting aan de Fransche en Spaansche armeeën over te geven, met de verzekering, dat deze daad zijnen wettigen souverein, *Ferdinand VII*, zeer welgevallig zoude zijn; dat personen en eigendommen zouden worden ontzien; dat niemand wegens zijne staatkundige gevoelens zoude worden vervolgd en dat hij, zoo wel als zijne onderhebbende manschappen, hunne rangen en bezoldiging zouden behouden. De Spaansche kolonel moet, onder andere, hebben geantwoord: „ De vesting Figuères, welke de natie aan mijne zorg heeft toevertrouwd en aan welk vertrouwen ik als een regtgeaard Spanjaard en als een vrij man de..k te beantwoorden, zal niet worden overgegeven; de bezetting, met dezelfde gevoelens als ik doordrongen, zal zich eerder onder de puinhoopen laten begraven dan hare eer en eed te kort doen. Het jammert mij, dat van weerskanten dierbaar bloed zal vloeijen, maar het staat niet in mijne magt dit te beletten. Zie hier mijn antwoord. Ik heb uwen eersten parlementair beleefd ontvangen, doch zoude eenen tweeden, met gelijke boodschap, geenszins op dezelfde wijze kunnen bejegenen.

den 24sten mei.

Men meldt, dat San Sebastiaan thans overvloedig van leeftogt is voorzien en dat de kommandant van Santona van de verwijdering der belegeraars gebruik heeft gemaakt, om zijnen voorraad te vermeerderen. Het 35ste regiment Fransche troepen, behoorende tot de brigade van den generaal *Marguerie*, heeft zich voor Santona gelegerd. De generaal, vorst *van Hohenlohe*, zal zijn hoofdkwartier naar Vittoria overbrengen.

PARIJS, *den 30sten mei.*

Naar luid van officiele berigten uit het leger van den hertog *van Angoulême* heeft hoogstdezelve reeds op den 18den mei in het hoofdkwartier van Buitrago met den Spaanschen generaal *l'Abisbal* onderhandeld, wegens de ontruiming van Madrid, en ook werkelijk met denzelven eene overeenkomst gesloten, ingevolge welke de konstitutionele troepen, de hoofdstad verlatende, aldaar zouden achterlaten eene genoegzame militaire magt, om de rust te bewaren, tot de komst der fransche troepen, welke op den 24sten mei was vastgesteld. Deze magt, bestaande uit vier bataillons en eenige ruiterij, werd gekommandeerd door den generaal *Zaijas*, een der divisie generaals van *l'Abisbal*. Men moet alzoo veronderstellen, dat laatstgenoemde zijne armée, met geschut en bagagie, aan gene zijde van de Tag heeft geposteerd; omtrent de verdere oogmerken van dien veldheer wordt in de officiele berigten niets gemeld. De ministerielen hebben het gerucht, als of hij door zijne eigene officieren zoude zijn gearresteerd, ten eenemale tegengesproken. Volgens hunne verzekering zoude *Zaijas* den weg naar Talavera de la Reina hebben ingeslagen.

Uit dezelve officiele berigten blijkt verder, dat de Spaansche koningsgezinde generaal *Bessières*, die in den beginne de achterhoede van *Ballesteros* nazette, onderhand den togt van den generaal *Obert* naar de zijde van Madrid is gevolgd, en dat dit opperhoofd, schoon kennis dragende van de geslotene overeenkomst tusschen den hertog *van Angoulême* en *l'Abisbal*, echter den 20sten eene poging heeft aangewend, om zich van de hoofdstad meester te maken. Het blijkt echter aan den anderen kant, dat, zoo wel de konstitutionele bezetting, als het meerendeel der bevolking door deze poging ten uiterste zijn verbitterd geworden, weshalve de bende van *Bessières*, door de ruiterij van *Zaijas* aangevallen en in verwarring gebragt, met groot verlies, zoo van doden als gevangenen, ter stad is uitgedreven. De verbittering was zoo groot, dat van de laagste volksklasse van Madrid, welke, waarschijnlijk op hoop van roof en plundering, *Bessières* de behulpzame hand had geboden, een veertigtal om het leven geraakte.

Zoo dra de hertog van deze gebeurtenissen werd onderrigt, heeft hij eenige kavallerie derwaarts gezonden, om den waren staat van zaken te onderzoeken, te meer, daar omtrent den tegenstand, welken *Bessières* had ondervonden, ontrustende geruchten werden verspreid. Deze maatregelen heeft het beste gevolg gehad en de bevolking dadelijk gerust gesteld omtrent de spoedige aankomst der Fransche troepen; zoo dat de ontruiming, ingevolge de gemaakte overeenkomst, heeft plaats gehad, en de generaal *Zaijas*, in den avond van den 23sten, met zijne manschappen den weg naar de Tag heeft ingeslagen. Den 23sten is Madrid door eene brigade van de divisie *Obert* bezet. Den 24sten is de hertog gevolgd en is hoogstdezelve, volgens bijzondere berigten van de zijde der ministerielen, met de meeste vreugdebetooning ontvangen. Volgens berigten van den 26sten, op gisteren door de telegraaf van Bajonne overgebragt, is de bezetting van Madrid door de divisie *Autichamp*, onder de bevelen van den maarschalk hertog van *Reggio*, vermeerderd, en zijn deze troepen almede met de meeste geestdrift ontvangen.

Van *Ballesteros* heeft men geene tijding. Volgens de liberalen zoude hij naar Valencia zijn getrokken, om de bende van *Ulman*, zoo mogelijk, te verstrooijen en zich van die belangrijke stad te verzekeren. Ook van den generaal *Morillo* wordt niets gemeld; zijn naam wordt zelfs in de officiele berigten, tot dusverre bekend gemaakt, niet gevonden. Men heeft voorzeker niet het minste van die zijde te vrezen, anderzins zoude de togt naar Madrid eene groote onvoorzigtigheid zijn geweest. Volgens de liberalen is *Morillo* naar den kant van Gallicie en Asturie terug getrokken, ten einde zijn leger met de troepen en verdere manschappen, welke die landstreken kunnen opleveren, te versterken.

In Catalonie wordt de oorlog tusschen de Franschen en de Spanjaarden met ernst doorgezet. De laatste officiele berigten uit het hoofdkwartier van den maarschalk *Moncey* zijn van den 23sten mei, als wanneer het hoofdkwartier zich nog steeds in Girona bevond. Uit de vroegere depeches bleek, dat *Milans*, langzaam voor den generaal *Curial* terug wijkende, onder de muren van Barcelona had post gevat, en dat de laatstgenoemde daarop Mataro en Granollers had doen bezetten; dat de generaal *Donnadieu* zich in Manresa bevond, maar *Mina* geenszins had kunnen aantreffen, daar deze zich op eens, langs een omweg, van uit den omtrek dier stad naar Moija had gewend, om aldus over de positie van Castelferfol, (waar *Donnadieu* den 17den was slaags geweest) Barcelona te bereiken; weshalve men meende, dat de magt der constitutionelen nu geheel en al in Barcelona zoude kunnen worden ingesloten. De laatste berigten doen de zaken weder op eene geheel verschillende wijze voorkomen. De divisie, welke zich bij Moija heeft vertoond, was niet die van *Mina*, maar eene afdeeling, bestaande uit het regiment *Canarie* en eenige honderd man militie, welke, na door het 18de regiment uit Castelferfol te zijn verjaagd, den weg naar Barcelona heeft ingeslagen. In den nacht van den 23sten zoude de generaal *Donnadieu* zich echter met 3000 man op weg begeven naar de zijde van Cardona, met oogmerk om *Mina* te ontmoeten; welke, zoo men hem had berigt, met een gelijk getal troepen te Suria, halfweg tusschen Manresa en Cardona bivakkeerde. De volgende depeches zullen leeren, in hoe verre de Fransche generaal zijn oogmerk heeft kunnen bereiken. Naar alle berigten te oordeelen heeft *Mina*, daar de generaal *Molitor* zijne operatien niet naar de zijde van Catalonie heeft kunnen voortzetten, den rug vrij, en kan hij zich naar welgevallen naar de Segre wenden. Ook heeft reeds eene afdeeling van het garnisoen van Lerida, alwaar de Spaansche generaal *Torres* moet commanderen, van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om de bende van *Miralles*, welke de westelijke valleien van Catalonie zeer onveilig maakte, aantetasten en te vernielen. *Miralles* is daar bij gevangen genomen en op de markt te Cervera onthoofd. Volgens de liberalen is de generaal *Sarsfield*, bekend door zijne diensten in den vorigen oorlog, op nieuw bij de constitutionelen aangesteld en wel voor de verdediging van Barcelona, en worden de Fransche soldaten ten uiterste vermoeid door de gedurige marschen in het gebergte.

De jongste brieven van Valencia melden, dat in die stad steeds eene hevige gisting heerscht. De koningsgezinden concentreerden hunne magt in de ommestreken, om eene nieuwen aanval te beproeven.

Volgens eene opgaaf der sterkte van de vier korpsen en van het reserve-korps van het Fransche leger in Spanje, worden dezelve op 18,400 man geschat, 2500 man van de artillerie en 240 van de genie daaronder begrepen. Hetzelve is zamengesteld uit vier regementen infanterie van de garde, zes en dertig regementen infanterie van linie, en tien regementen ligte infanterie, zamen vijftig regementen. De ruiterij bestaat in drie regementen van de garde, acht dragonders, vier kurassiers, zestien jagers en vier huzaren, in alles vijf-en-dertig regementen.

den 31sten mei.

Dewijl er deze dagen zoo veel en zoo verschillend gesproken is over het nemen van een Spaansch schip door Zr. Ms. schip Jean Bart, en men daaruit zelfs heeft pogen aan te toonen, dat het Fransch gouvernement reeds bevelen tot het beginnen van vijandelijkheden gegeven had, terwijl het ten aanzien van Engeland slechts aannam van hoog te onderhandelen, kan het niet onbelangrijk zijn, een uittreksel mede te deelen van het officieel rapport, door den schout-bij-nacht baron *Meynard de la Farge*, omtrent deze gebeurtenis, aan den minister van marine ingezonden, hetgeen dus luidt:

„ *Aan boord van de Jean Bart, op de reede van Fort-Royal (Martinique), den 12den maart 1823.*

„ Ik heb de eer aan U Exc. te melden, dat ik op den 11den maart, des avonds te 9 ure, na 34 dagen reis, zonder eenig ongeluk en zonder zieken, te Martinique ben aangekomen.

„ Den 20sten februari erkende ik van zeer nabij het eiland Santa Maria, een der Azorische; ik zette mijne reis voort, om, bewesten die eilanden, op te zeilen, toen ik den 22sten, des ochtends te half vijf ure berigt ontving, dat zich een vaartuig digt bij ons bevond en ons scheen gade te slaan; dadelijk kwam ik boven en zag hetzelve, door mijnen nachtkijker, voor een kaper aan, toen een kogel langs mijn schip henen vloog. Ik was sterk genoeg en gereed om den aanvaller te verbrijzelen; doch allen misverstand willende voorkomen en het ongelijk aan de zijde van dien vermetelen willende laten, liet ik een licht op den spiegel plaatsen en manouvreren, om hem tot aan den dag van nabij in het oog te houden. Te zes ure was het licht genoeg om de vlaggen te zien, en toen liet ik die van de Jean Bart hijschen en zeilen bijzetten, en kwartier vóór zeven ure deed ik dezelve door een los schot van den tegenovergestelden kant des vijands bevestigen.

„ Dadelijk heesch hij eene groote Spaansche vlag, welke hij slechts korten tijd voerde, na die met een scherp schot te hebben bevestigd, en maakte zoo veel zeil mogelijk om te ontkomen. Ik bleef jagt op hem maken, zonder eenige daad van vijandelijkheid, tot kwart ure over een uur, toen ik een schot liet doen om bij te draaijen.

„ Hij trachtte hierop nog sterker zijn voornemen om te ontvlugten, en door middel zijner riemen, geraakte hij buiten het bereik van mijn geschut; den geheelen nacht bleef ik hem nazetten, gereed om te slaan, en door behulp van kijkers, verloor ik hem geen oogenblik uit het oog. Men maakte zoo goed gebruik van alle veranderingen van den wind en van zijne slechte manoeuvres, dat verscheiden valsche koersen, die hij wilde beproeven, tot zijn eigen nadeel uitliepen, en wij het genoegen hadden, hem den 23sten, bij het opgaan der zon, onder schot te krijgen, in de rigting van den wind en aan bakboord-zij. Ik liet de Fransche vlag hijschen, onder het spelen der muzijk en onder eene salvo uit het klein geweer; toen heesch hij de Spaansche kaper-vlag en zette nog eenige kleine zeilen meer bij. Een tweede schot, om bij te draaijen, kon hem nog niet doen besluiten om mij te wachten, zoo zeer hoopte hij, om, door middel van de koelte, die opkwam, mij te kunnen ontzeilen; daarop deed ik beproeven om hem door twee scherpe schoten uit 36 ponders te bereiken, en ofschoon de kogels over hem heen vlogen, wilde hij nog niet wachten, toen eindelijk een derde schot hem zoo digt passeerde, dat hij manoeuvreerde, om zich te laten visiteren.

„ Uit het onderzoek zijner papieren bleek, dat hij *la Nueva Velos Marianna* heette, van 345 tonnen, dat hij een kaper was, voerende 24 twaalf ponders, bemand met honderdzes-en-zeventig koppen, en eene lading inhebbende, voor Kadix bestemd, uit Vera-Cruz en Havanna, bestaande in omtrent drie millioen in specie, en voor even zoo veel in vanille, indigo, cochenille en andere weinig plaats wegnemende goederen.

„ De aanval des nachts van dien kaper op een schip, welks vlag hij niet konde kennen, is eene inbreuk op het regt der volken, zoo het zelfs geene daad van zeerooverij is; ten minste is het eene daad van vijandelijkheid tegen Frankrijk, en zeker zoude de Jean Bart, ware het slechts een koopvaardijschip geweest, eene prooi van dien kaper geworden zijn. Zijne trotsheid, zoo lang hij op zijne snelheid konde rekenen; zijn vijandig gedrag, tot dat het helder dag was en hij eerst op het herkennen van een Fransch linieschip besloot af te houden; zijne halstarrigheid, om zich niet te laten visiteren, zoo lang hij van mijne gematigdheid in ende misbruik te kunnen maken; zijne valsche koersen; zijne pogingen om zijne vaart door alle middelen te versnellen; het ten oorlog gewapend zijn benevens zijne toebereidselen van aanval en verdediging, die nog bestonden toen wij bij hem aan boord waren; alles eindelijk, moest mij overtuigen, dat deze kaperskapitein, kennis dragende van de vijandelijkheden tegen Frankrijk, of ten minste die vermoedende, voornemens was eenige onzer schepen te nemen.

„ Ik heb de noodige orders gegeven, om dien kaper provisioneel in beslag te nemen en

(*Het vervolg in het eerste Bijvoegsel.*)

EERSTE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 4den* OCTOBER, 1823.

(*Vervolg der Courant.*)

hem met de Jean Bart naar Martinique te doen zeilen. Zestig Franschen werden bij hem aan boord gezonden tegen honderd achttien Spanjaarden, die er af werden genomen. Alle luiken werden verzegeld, in tegenwoordigheid van den zoogenaamden supercarga, die aan boord gebleven is om voor de lading te zorgen, met den luitenant *Hébert*, aan wien ik het kommando over dat schip heb gegeven; ook heb ik den officier van het scheeps-garnizoen met tien soldaten aan boord gezonden, tot meerdere zekerheid der goederen en eigendommen. Alles is in de grootste orde geschied, en niets van het vaartuig ontvreemd.

„ Toen ik den Spaanschen kapitein kennis gaf van mijn besluit, om hem te Martinique op te brengen, heeft hij mij allerlei schikkingen voorgesteld, als ook zijn zoogenaamde supercarga, dien ik naderhand vernam, dat slechts eene passagier was, die veel slimheid bezat; zoo wilde hij, dat ik zijne oorlogstoerusting liet vernielen, hem een gedeelte van zijne equipagie afnam, en hem slechts zoo veel manschap liet, om naar Kadix te zeilen; zijne voorslagen zouden nog verder gegaan zijn, doch ik verklaarde hem, dat niets mij van mijn genomen besluit konde afbrengen."

(*Staats Courant.*)

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN, *den 25sten april.*

In het Lagerhuis heeft men den heer *Canning* bepaaldelijk afgevraagd, of Rusland, Oostenrijk en Pruissen zich in Verona, bij traktaat, hadden verbonden om Frankrijk in deszelfs aanval op Spanje te ondersteunen; iets, het welk strijdig zoude zijn met de bepalingen van het congres van Aken. De minister *Canning* heeft geantwoord niet te geloven, dat in Verona dergelijk traktaat gesloten was; dat hij echter niet konde verzekeren, of men bij monde deswege verbindtenissen had aangegaan, van dezelfde kracht, als een gesloten verbond, of dat de omstandigheden, in welke aan dergelijke verbindtenissen werkelijk zouden behooren te worden voldaan, op dit oogenblik bestonden.

In Ierland zijn ten platten lande weder verregaande en zeer misdadige buitensporigheden gepleegd. Verscheidene lieden zijn mishandeld; vele woningen zijn in brand gestoken.

den 2den mei.

Het huis der gemeente heeft sedert verscheidene dagen beraadslaagd over de motie van den heer *Macdonald*, betrekkelijk de documenten, welke door het ministerie omtrent de laatste onderhandelingen aan hetzelve zijn overgelegd; strekkende dezelve motie om het gedrag, door het ministerie in dezen gehouden, af te keuren, en Z. M. den Koning in een adres te betuigen, dat het de leden van het Lagerhuis leed was, dat Z. M. gouvernement geen stouter taal had gevoerd, ten einde den vrede van Europa te bewaren. Alle de leden, welke deel aan de beraadslaging hebben genomen, hebben, in min of meer sterke bewoordingen, het besluit van het Fransche gouvernement, om zich gewapenderhand in de Spaansche zaken te mengen, afgekeurd; vele hebben zich hoogelijk voor de de zaak der Spanjaarden verklaard; ten laatste heeft de minister *Canning* de staatkunde van het ministerie verdedigd met eene zeer uitvoerige en niet minder welsprekende redevoering, welke van tijd tot tijd is afgebroken door de levendigste blijken van goedkeuring, en ten laatste van alle zijden een gejuich heeft doen opgaan, waarvan men in de Britsche wetgevende vergadering schaars een voorbeeld zoude vinden.

Z. E. heeft in het algemeen betoogd, dat, daar het behoud van den vrede het oogmerk was van de Britsche regering, derzelver houding aan dit heilzaam oogmerk moest beantwoorden; hij heeft verder bewezen, dat het in deze oogenblikken noch de pligt, noch het belang was van de Engelsche natie, om zich met een gedeelte der Spaniaarden in een oorlog te begeven, tegen een ander gedeelte derzelve, ondersteund door Frankrijk, en dat derhalve de Britsche ministers kwalijk zouden hebben gedaan van met eenen oorlog te dreigen, dien het ongeraden zoude zijn geweest vol te houden; hij heeft voorts aangemerkt, dat de ministers, naar aanleiding van deze staatkunde, de taal hadden gevoerd, welke hun paste. Hij heeft inzonderheid aangedrongen op de stellige en krachtige wijze, op welke de Britsche gevolmagtigde in Verona heeft verklaard, dat Engeland, er gebeurde wat er wilde, geen deel zoude nemen aan eenen algemeenen oorlog tegen Spanje; hij betoogde, dat deze houding alleen had te weeg gebragt, dat de geallieerde Noordsche Mogendheden het denkbeeld, om zich gezamelijk gewapenderhand met de Spaansche zaken te moeijen, hadden laten varen, en dat de Spaansche oorlog, in plaats van een Europeeschen krijg, was geworden eene zaak, welke alleen Frankrijk en Spanje betrof. Hij betoogde al verder, dat het Britsche ministerie in dien toestand veilig zijne mediatie konde aanbieden, en wel te meer, daar beide de partijen deszelfs goede diensten hadden ingeroepen. Hij meende dat men het ministerie geenzins konde beschuldigen van zich door de Fransche ministers te hebben laten bedriegen, en beriep zich, ten bewijze dat de laatste geenzins van het begin af aan eene en dezelfde staatkunde hadden opgevolgd, op het gebeurde met den minister *de Montmorency*. Hij verzekerde, dat de Spaansche oorlog alleen het werk was van eene partij in het Fransche gouvernement; zoodanig zelfs, dat verscheidene ministers gaarne tot het laatste oogenblik gebruik zouden hebben willen maken van eene schijnbare toegefelijkheid van de Spaansche constitutionele overheid, om dien oorlog te verhoeden.

Hij oordeelde, dat aan het Britsche huis der gemeenten in deze oogenblikken niets beter zoude voegen dan het aannemen van een adres, waarbij het, prijs stellende op de staatkunde der ministers, welke de onafhankelijkheid der natien hebben pogen te doen gelden, en prijs stellende op het behoud van den vrede, Z. M. den Koning te kennen gaf, dat, bijaldien in den loop der zaken omstandigheden mogten voorkomen, welke eenen werkelijken oorlog vorderden, naar aanleiding van bestaande traktaten, of in het belang der natie, het gereed was denzelven op de krachtdadigste wijze te ondersteunen. Hij verklaarde zich mitsdien voor het amendement.

De schranderste leden der oppositie, bemerkende, waar de gemoederen henen wilden, en misschien ook overtuigd door de bondige redenering des ministers, welke, hoedanig ook de denkbeelden uiteen mogten loopen, echter genoegzaam had bewezen, dat de motie, zoo als dezelve was voorgedragen, niet ter zake dienende konde zijn, poogden de stemming te verhoeden en de motie te doen intrekken, doch de minister *Canning*, die in dezen gaarne een blijk van de gevoelens van het huis der gemeente wilde zien, weigerde dit stellig; zoo dat het amendement, en mitsdien de ministeriele staatkunde, met 372, tegen slechts 20 stemmen, werd goedgekeurd; eene meerderheid, waarvan de parlementaire jaarboeken geen voorbeeld opleveren. De 20 opposanten zijn nog, ondanks zich zelve, genoodzaakt geweest mede te stemmen; zij hebben getracht zich te verwijderen, maar de deuren gesloten gevonden.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 15den april.*

Men verzekert, dat H. M. de Koningin eerlang naar Berlijn vertrekt, en zich van daar naar Cassel en Wisbaden zal begeven.

ROTTERDAM, *den 16den april.*

De heer *W. H. Suringar*, te Leeuwarden, *J. L. Nierstrasz*, te Rotterdam en *W. H. Warnfinck Bz.*, te Amsterdam, hebben een ontwerp vervaardigd tot oprigting van een nederlandsch genootschap, ten doel hebbende de zedelijke verbetering der gevangenen, terwijl deze nog zijn opgesloten, doch vooral na dat zij de gevangenhuizen zullen hebben verlaten. De jaarlijksche toelage der leden wordt bepaald op twee gulden zestig cents; geschenken *in eens* zullen almede erkentelijk worden aangenomen. Zoodra het genootschap 500 leden telt wordt het als gevestigd beschouwd.

den 28sten april.

Zaturdag l. l. is in eene kolenmijn, niet verre van deze stad, de ontvlambare lucht, ter diepte van 200 roeden, in brand geraakt; van 84 werklieden zijn 21 door dit ongeval gedood en een gelijk aantal zwaar gewond; van welke laatste reeds drie zijn overleden. De oorzaak van dezen ramp is tot nog toe onbekend.

HAARLEM, *den 29sten mei.*

Naar men verneemt, zijn onder de werklieden, arbeidende aan het noordhollandsch kanaal, in de nabijheid van de gemeente Akersloot, niet verre van Alkmaar, wegens verhooging van loon, onlusten uitgebroken, die zoodanig zijn toegenomen, dat eenige hunner zich op gisteren aan verregaande buitensporigheden hebben schuldig gemaakt, van welke de aannemer *Hueskes*, die zich in den beginne heeft te weer gesteld, en twee der aanvoerders heeft doodgeschoten, ten laatste ongelukkig het slagt-offer is geworden. Uit Alkmaar is eenige infanterie, en van hier, gisteren namiddag, een detachement kurassiers derwaarts getrokken, welke de orde hebben hersteld. Men meldt, dat de schuldigen, waarvan reeds eenige zijn gevat, twee keten en ook ketting-molens hebben verbrand, alsmede een aantal kruiwagens en veel rijswerk hebben vernield.

MENGELINGEN.

VERVOLG DER SCHETS EENER BESCHRIJVING VAN HET LEVEN EN DE GESCHRIFTEN VAN DEN HOOGLEERAAL J. H. VAN SWINDEN, OVERLEDEN TE AMSTERDAM, DEN 9DEN MAART 1823.

Als lid der commissie opgerigt in 1787 door het collegie der Admiraliteit binnen Amsterdam, tot oogmerk hebbende de verbetering van verscheidene stukken betreffende de zeevaart, schreef hij grootendeels de *verklaring van den almanak*, de *verhandeling over de inrigting en het gebruik der Octanten en Sextanten*, en de *verhandeling over het bepalen der lengte op zee door de afstanden van de maan tot de zon of vaste sterren*, door die commissie uitgegeven. De laatste, waarvan hij het plan met zijn vriend Nieuwland had ontworpen, werd door hem grootelijks vermeerderd en veranderd in de verschillende drukken die er van gevraagd werden, waarvan de 6de in 1819 verscheen. De *Lijkrede over Pieter Nieuwland* 1795, is eene hulde van achting en vriendschap aan de nagedachtenis van dien vroeg gestorven wijsgeer en dichter. Toen men in 1797 te Amsterdam geraden vond eene geneeskundige commissie aan te stellen, belast met de zorg van maatregelen betreffende de gezondheid der inwoners, werd VAN SWINDEN tot president benoemd der commissie aan welke het vervaardigen van een daartoe dienend plan was opgedragen; en toen, ingevolge hiervan, het geneeskundig Toevoorzigt in februari 1798 tot stand kwam, werd hij tot het voorzitterschap van hetzelve verkoren. Men stelde het grootste vertrouwen in zijn ijver ter bekoming van de noodige inlichtingen, en beleid in het voorstellen der bepalingen; en dit vertrouwen bleek allezins gegrond te zijn toen hetzelfde jaar de *verzameling van stukken en rapporten*, in 3 deelen 8vo, in het licht kwam, waarin veel van wat voortreffelijk is aan zijne pen te danken is. In den zomer van dat jaar werd hij afgevaardigd met *Aeneae*, om namens de bataafsche republiek de beraadslagingen te Parijs bij te wonen, welke Frankrijk met deszelfs geallieerden over de nieuwe maten en gewigten opend; alwaar hij de eer genoot dat hem de last werd opgedragen om aan de classe der Mathematische en Physische Wetenschappen een verslag der werkzaamheden, en vervolgens aan de geheele vergadering van het instituut het algemeen rapport der commissie uit te brengen, welk laatste op bevel van het wetgevend lig chaam gedrukt is. Dit onderwerp, hetwelk zijne aandacht reeds te voren getrokken had, wekte eerlang, zoo als al wat hij ondernam, de geheele kracht van zijnen geest; al hetgeen daartoe betrekkelijk scheen en in natuurkunde werd uitgedacht kort na zijne terugkomst, in de *verhandeling over volmaakte maten en gewigten*, in 2 deelen 8vo, welke in 1802 het licht zag. Sedert dien tijd heeft zijne hulp ten dienste gestaan zoo dikwijls die ingeroepen is geworden in de onderscheidene pogingen om het stelsel hier te lande in te voeren; van 1809 tot 1816 zijn door hem volledige *tafels* over lengtematen, inhoudsmaten, gewigten en munten met rijke inlichtingen berekend en uitgegeven; men heeft gemeend zijn werk te erkennen in het belangrijke *rapport van de eerste klasse van het Hollandsche Instituut aan Z. H. den Souvereinen Vorst* ingeleverd in 1814, als ook in de ophelderingen aan de *wetten en besluiten over maten en gewigten* welke te Amsterdam bij den Hengst en van Cleef worden uitgegeven. De helderheid zijner begrippen en onvermoeide arbeidzaamheid schenen hem tot dit laatste soort van werk, het

inſichten namelijk omtrent wettelijke bepalingen, bijzonder in ſtaat te ſtellen, en hebben dan ook aanleiding gegeven dat men hem meermalen als raadgever in verordeningen van het beſtuur heeft meenen te beſpeuren. Dit, en zijne bekende vriendſchap voor wijlen *Pieter den Hengst*, den uitgever in latere jaren van de meeste zijner werken, hebben hem aangewezen als den vermoedelijken ſteller van het keurig digest op het ſtelſel van belastingen voor den jare 1806, hetwelk in dat jaar en het volgende bij den gemelden uitgever in 2 deelen 8vo, is uitgekomen onder den titel van *algemeen en beredeneerd register op alle de publicatien en ordonnantien van de gemeene middelen.* Behalve de bijdragen tot de jaarboeken van genootſchappen van welke reeds melding gemaakt is, vindt men nog in verhandelingen van de Haarlemſche Maatſchappij, het XIIde deel, eene *Verhandeling over het Binomium van Newton* 1768. Onder de werken uitgegeven door de eerſte klasſe van het Nederlandsch inſtituut, zijn er twee door *van Swinden* opgeſteld: *Verhandeling over de wetten, welke de drukking des dampkrings volgt*, 1 deel 1812. *Verhandeling over Huijgens als uitvinder der Slinger-Uurwerken*, III. deel. 1817, eene meesterlijke proeve van wijsgeerig onderzoek in de geſchiedenis der wijsbegeerte, waarin het punt van geſchil beſchouwd kan worden als beslisſend uitgewezen tegen de ſtellingen van latere Italiaanſche ſchrijvers. Zijne belezenheid in alle verwante vakken, en gemeenzaamheid met het veld der letterkunde, waarvan zijne voorlezingen in genootſchappen zoo vele blijken opleverden, worden in dit laatſte werk ten nutte beſteed aan de opklaring van duistere punten betreffende geſchiedkundige waarheid. Navorſchingen van deze ſoort hebben vooral zijner laatſte jaren tot voedſel verſtrekt, als de geſchikte oefening van een vermogen in deszelfs rijpheid op eene verzameling van daadzaken, even rijk als die waardoor de naauwkeurigſte geſchiedſchrijver de onpartijdigſte beoordeeling van het voorledene zoekt te ſtaven. Zijne voorlezingen in de Maatſchappij *Felix Meritis* hebben nog onlangs proeven hiervan opgeleverd, welker uitgave, als noodzakelijke bijdragen tot de geſchiedenis van uitvindingen, ſteeds verlangd wordt. Alle zijne werken dragen het kenmerk van de diepſte oordeelkundige geleerdheid, en getuigen van dat eerlijk vertrouwen, hetwelk hij kon gevoelen die over geene zaak iets ſchreef, alvorens daarover alles onderzocht te hebben. Hij meende in de geſchiedenis der geleerdheid den grond te vinden van derzelver verderen voortgang; deze voortgang was dikwerf de ſtoffe zijner overwegingen, zoo als blijkt uit zijne *Oratio de Causis Errorum in rebus philosophicis* 1767, gehouden bij het aanvaarden van zijn ambt te Franeker. *Cogitationes de variis philosophiae capitibus.* 1767. *Oratio de Philosophia Newtoniana.* 1779. *Oratio de Hypothesibus Physicis.* 1785. uitgeſproken te Amſterdam bij zijne aankomst; en uit vele plaatſen der *Redevoering en Aanſpraak ter inwijding van het gebouw der Maatſchappij Felix Meritis* 1789; en dezen voortgang heeft hij helpen bevorderen door de omvattende kracht zijner vermogens, welke aan al waarover zij zich uitſtrekten, de klem van een juist oordeel, de middelen eener rijke vinding bijzetteden. Het is hierdoor dat hij geſchitterd heeft, meer dan door het aantal zijner ontdekkingen: hij is een dier mannen geweest, wier ijver tot inſtandhouding van echte wijsbegeerte den roem huns tijds verhoogde, door wier toedoen veel van wat den roem van vorige eeuwen uitmaakte met hernieuwden luister tot volgende eeuwen zal overgaan.

Onder de kleinere geſchriften, welke aan bijzondere gelegenheden of betrekkingen hun en oorſprong verſchuldigd zijn, telt men *Beſchrijving van een konstſtuk, verbeeldende een Hemelsgeſtel door Eiſe Eiſinga, Franeker* 1780. *Inſtructie voor de Examinateurs der Stuurlieden bij de O. I. Compagnie* 1794. *Lesſen over het Planetarium enz. van van Laun, Amſt.* 1803. *Over de meting van een graad des meridiaans in het begin der voorgaande eeuw in China door de Jeſuiten, Letterbode* 1804. no. 34. *Over de bevolking van Amſterdam, de Sterfte die aldaar plaats heeft, enz. Letterbode* 1804. no. 23. *Berigt van eenige waarnemingen over de Zonsverduist ring van 7 Sept.* 1820. *Description de la fête du troisième Jubilé Séméseculaire de la Maison des Orphelins Walons à Amſterdam* 1821. Waarbij nog komen eenige vertalingen, als eene uit het Fransch eener *Verhandeling* van J. F. Hennert *over de Wederſtand van de Lucht* 1766. *Expériences sur l'Influence de la Lumière sur les Plantes, en partie traduites et partie extraites des MSS. de feu M. Meese, Journal de Physique* 1775, 1776; eene vertaling in het Fransch van de *Beſchrijving* door Aenee *van het Tellurium van Adams, Amſt.* 1785, en van een werk van Paets van Troostwijk en Krayenhof, over de toepasſing der Electriciteit tot de Natuur- en Geneeskunde, 4to. Amſt. 1788. Vreemde Academien en vereenigingen van geleerden betoonden hem de gewone hulde aan bekende verdiensten in het opdragen van haar lidmaatſchap; terwijl de heilzame wending van zijnen geest, welke hem de toepasſing der wetenſchappen tot gebruik en verbetering ſteeds deed betrachten, vereerd werd in verrigtingen van openbaar nut, tot welke zijne kunde en bedrevenheid dikwerf werden ingeroepen; als in het *Committé centraal van den Waterſtaat*, hetwelk voor eenige jaren te *Amſt.* beſtond; gedurende zijne aanſtelling tot Staatsraad in buitengewonen dienst van Zijne Majesteit, en benoeming tot de commisſie belast met het *Onderzoek der beste rivier-afleidingen*, in 1821. Zijne ijver in het behartigen der belangen van het *Kweekſchool voor de Zeevaart*, het *Inſtituut tot onderwijs van Blinden* en andere inſtellingen van weldadigheid, waarvan hij medebeſtuurder was, is niet opmerkelijker geweest dan zijn gelukkig ſlagen in de hem toevertrouwde werkzaamheden, zijn gemakkelijke omgang met allen, en algemeene hulpvaardigheid. De achtbaarheid in zijn voorkomen dragende, vergenoegdheid en vastheid in zijn gelaat, met een opgeruimd gemoed, hetwelk noch arbeid, noch zorgen, tegenſpraak noch wederwaardigheid konde verſtoren, was hij de opwekking van allen, de vreugd der zijnen, en voor hen, die zijne vriendſchap genoten, een ſteun, waarvan zij de kracht gekend hebben, als de wereld hen verliet, en vriendſchap zelve in gevaar kwam. Zijne godsdienſtige beginſels heeft hij openhartig beleid: het land zijner geboorte moge opmerken dat hij, ten tijde dat godsdienst bij de grootſte vernuften niet altijd beſcherming vond, en in een vak, op hetwelk ſommigen met den vinger gewezen hebben als waaruit het kwaad zoude zijn ontſtaan, is opgetreden rijk aan begaafdheden, en de verkondiger met woord en gedraging van den God dien hij vereerde. En als men zich herinnert, dat VAN SWINDEN de tijden beleefd heeft der groote veranderingen in ons nationaal beſtuur, dat hij op vaste gronden een voorſtander was van die veranderingen, dat hij daarin eene niet onbelangrijke rol heeft vervuld, zal men hem zijn aandeel gunnen in de eer, welke ons vreemde natien reeds hebben toegekend, dat toen de ſtroom der verdelging ook onze gewesten bedreigde, trouw, menschlievendheid en godsdienst bij ons de verdedigers zijn gebleven van al wat heilig is, en hunnen ſtand nooit hebben verlaten. Zijne landgenooten zullen hem dankbaar gedenken, die hunnen besten roem heeft gehandhaafd. Hij huwde in 1768 Sara Riboulleau, die hem na eene verbindtenis van 55 jaren, in den ouderdom van 82 jaren overleeft. Hij heeft drie dochters nagelaten, van welke eene getrouwd is met den hoogleeraar *Vrolik*; het ongeluk trof hem van een zoon te verliezen in deszelfs zes en dertigſte jaar; van de kinderen van dezen laatſten zijn een zoon en eene dochter thans in leven. Zijne werkzaamheid en de helderheid zijner vermogens waren onverminderd op den dag dat een plotſelings toenemend verval van krachten, het gevolg welligt van den geſtrengen winter dezes jaars, voor zijn behoud deed vreezen. Hij overleed, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van 76 jaren en negen maanden.

Bekendmaking.

WORDT van wege de Hoofd-Directie van Financien bekend gemaakt, dat op den 25ſten october aanſtaande, ter ſtapelplaats te Tagal, bij publieke verkooping, zal worden verkocht, eene hoeveelheid van 1233 ſtuks houtwerken van onderſcheidene dimenſien, waarvan eene ſpecifieke lijst, met de voorwaarden van den verkoop, op de kantoren van de reſidenten Batavia, Samarang, Sourabaija en Tagal, ter lezing zullen liggen, terwijl de houtwerken zelve, ter plaatse waar dezelve zullen worden verkocht, kunnen worden bezigtigd.

Ter ordonnancie van de Hoofd-Directie van Financien.

De ſecretaris,
DUIJVENÉ.

Batavia, den 15den ſeptember 1823.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia, als daartoe behoorlijk, bij beſluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, van den 15den dezer, no. 12, geautoriſeerd, brengt mits deze ter kennisſe van alle eigenaars, adminiſtrateurs of bewindhebbers van vaste en onroerende goederen, in deze reſidentie gelegen, en vallende onder de belasting der verponding, dat de termijn tot het doen van aangifte dier goederen, is geprolongeerd van den 15den dezer loopende maand tot en met den 15den october aanſtaande, weshalve alle zoodanige eigenaren, adminiſtrateurs of bewindhebbers, welke tot nog toe niet mogten hebben voldaan aan de ten voorſchreven einde gedaane oproeping van den 10den april, 7den mei, 17den juni en 6den augustus jl., uitgenoodigd worden, om zich deze verlengde termijn ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de pœnaliteiten, bij artikel 24 der ordonnancie voor het middel der verponding, vastgeſteld.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 18*den ſeptember* 1823.

Advertentie.

NARIGTEN worden verlangd omtrent den perſoon, mitsgaders den boedel en nalatenſchap, van *Joost van Cleef*, welke, volgens bekomen opgaaf, den 12den maart 17 9 te *Manaar*, in Oost-Indië zoude zijn overleden.

Degenen, welke zich mogten in ſtaat bevinden omtrent gemelden *Joost van Cleef*, het zij uit aanteekening of geſchriften van dien tijd, dan wel bij overleveringen, iets te kunnen opgeven, worden bij deze verzocht, zulks te willen inzenden ten kantore van den ondergeteekende.

De Reſident,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 16*den ſeptember* 1823.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia maakt bij deze bekend, dat op zaturdag den 4den october, te tien ure voor den middag, in het lokaal van de Beurs alhier, publiek zullen worden verkocht:

10,000 *pikols koffij-boonen.*

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 26*ſten ſept.* 1823.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia mits deze bekend makende, dat onlangs op de reede voor de ſtad, een zwaar anker is opgevischt, bij gisſing wegende ruim 3000 ponden, verwittigt daarbij tevens, dat hetzelve voor ieder en een iegelijk, welke vermeenen mogten daarop eenige aanſpraak te kunnen maken, ter bezigtiging aan s'lands equipage-werf gedeponeerd ligt, alwaar mede de reclames op hetzelve kunnen worden ingediend.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 4*den october* 1823.

Driemaandelijksche huis-collecte, ten behoeve der Diakonie-armen, van de Hervormde Gemeente.

DIAKONEN der Hervormde Gemeente, brengen hiermede, als daartoe door de Hooge Regering dezer gewesten geautoriſeerd, ter kennisſe van het belangnemend publiek, dat de gewoonlijke driemaandelijkſche huis-collecte, ten behoeve der armen dier Gemeente, over de vierde drie maanden, van dit jaar, in volgender voege zal plaats hebben:

Op maandag den 13den october 1823, om de Oost, buiten de ſtad, waaronder begrepen Jacatra, Goenoeng-ſaharie, het Kampement van Weltevrede en den weg naar Meester-Cornelis, door den broeder-diaken, *J. G. Beijnon.*

Op woensdag den 15den october 1823, om de Oost, binnen de ſtad, bevattende al de grachten en ſtraten der ſtad, beoosten de Groote rivier, door de broeder-diaken, *J. G. de Seeter.*

Op vrijdag den 17en october 1823, om de West, buiten de stad, bevattende het Molenvliet, de Princelaan, Noordwijk, Rijswijk, het Konings-plein en den weg naar Tana-abang, door den broeder-diaken, *J. D. van Leeuwen*.

Op maandag den 20sten october 1823, om de West, binnen de stad, bevattende al de grachten en straten der stad, bewesten de Groote rivier, door de broeder-diaken, *J. H. de Virieu*.

Dank, Landgenooten! Christenen! voor uwe milde bijdragen, tot leeniging der armoede van uwe geloofs en natuurgenooten, bij de voorgaande collecte; en zoude het dan nu noodig zijn, uwe christelijke harten tot mededeelzaamheid aan te sporen? Neen Christenen! Nederlanders, behoeven daar, waar hunne hulp verwacht wordt, geene vermenigvuldigde opwekking tot het verleenen derzelve, en het is dus genoeg dat wij tot u zeggen: het is om ondersteuning voor den behoeftigen dat wij tot u naderen, om onze inzameling even mild dan de voorgaande te doen zijn.

Batavia, 4 *october* 1823.

Diakonen der Hervormde Gemeente,
J. N. VAN DER PALM,
C. A. O. ROMSWINCKEL,
J. G. COORENGEL,
J. H. DE VIRIEU,
J. G. BEIJNON,
A. A. VINJU,
J. C. DE BOOSER,
J. C. MEIJER,
W. HUMME,
J. D. VAN LEEUWEN.

Berigt voor Zeevarenden.

De Kommissie ter verbetering der Indische Zeekaarten, brengt ter kennis der zeevarenden, dat eene klip is ontdekt, welke op geene kaarten wordt aangewezen, op de zuiderbreedte van 5° 56′ 40″ en lengte Greenwich 114° 16′ 54″ liggende N. N. O. ¾ Oost, zes Duitsche mijlen, van den zuidelijken hoogen heuvel van het eiland Groot Solombo.

Deze klip vertoont zich als een heel klein eilandje, rondsom met kleine klippen boven water; de grond van het eiland is roodachtig zand, en op het midden groen met een boom, na gissing zes voeten hoog.

A. VAN DER JAGT,
Amanuensis.

Notification
TO MARINERS,

The Commission for improvement of the Indian Sea-Cards, informs the Navigators that a Rock is discovered, which is pointed out by no Cards, on the South latitude of 5° 56′ 40″ and longitude Greenwich 114° 16′ 54″ situated N. N. E. ¾ E., six Dutch miles from the Southerly high Hill of the Island Great Solombo.

The Rock represents herself as a very little Isle surrounded with small Rocks above water, the ground of the Island is ruddy sand, and on the midst green, with a tree, by guessing six feet high.

A. VAN DER JAGT,
Secretary.

Advertentie.

Op dingsdag den 21sten october eerstkomende, des morgens te negen ure, zal, onder nadere approbatie van het Gouvernement, door den ondergeteekende te Tangerang, publiek worden uitbesteed.

Het approprieëren van het steenen gebouw te Tangerang, voor logie van doormarcheerende kavallerie.

Het plan en voorwaarden van dit werk, zal acht dagen, vóór de uitbesteding, in de Hollandsche en Chinesche talen ter lezing liggen, ten kantore van den eerstaanwezende ingenieur, van des morgens negen tot twaalf ure, door wien tevens alle mondelinge onderrigtingen, des verlangende, gegeven zullen worden; op dag en dato als boven, zal door den ondergeteekende te Tangerang, des morgens te zeven ure, locale aanwijzing gedaan worden.

Weltevrede, den 1sten october 1823.

De kapitein eerstaanwezend ingenieur in de 1ste groote militaire afdeeling,
W. BROUWER.

Edictale Citatie.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, bij dispositie van den 3den september 1823, op het door den procureur *Andries Hartsinck*, in hoedanigheid als generale gemagtigden, *ad lites*, van de wees- en boedelkamer dezer stede, en die in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen *J. D. A. van Stralendorff*, en *C. H. J. van Affelen van Saemsfoort*, gedaan verzoek, tegen de niet gecompareerde pretendenten, heeft verleend, het tweede default en geadmitteerd tot het doen eener derde citatie, bij edicte, tegen den 15den october 1823, ten einde de defaillerende pretendenten als nog hunne vermeende actien kunnen instituëren, en wijders te zien dienen van intendit, en procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie; als dan te horen verzoeken dat de niet gecompareerde pretendenten zullen worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits dezen, alle en een iegelijk dagvaard die als nog eenige actie of pretentie op en tegen de boedel van wijlen *J. D. A. van Stralendorff* en *C. H. J. van Affelen van Saemsfoort* vermeenen mogten te hebben, om in persoon, of door gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 15den october 1823, des morgens de klokke half acht te ure, ten einde aldaar het tweede default te purgeren, de kosten van dien te refunderen, hunne pretentie aantegeven, te verifieeren en wijders te zien dienen van intendit, en daarna te horen verzoeken dat de niet gecompareerde pretendenten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen; voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd, na voorafgaande klok-slag, te Samarang, den 8sten september 1823.

De eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den Raad voornoemd,
D. PIJL.

Pro Deo.

Edictale Citatie.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur *Andries Hartsinck*, in hoedanigheid als generale gemagtigden, *ad litas*, van de wees- en boedel-kamer dezer stede, in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer, in dato den 15den september 1823, bij rekweste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, tegen alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermeenen mogten te hebben, op of tegen de desolate boedels van wijlen *J. F. Beteke* en *J. Schouten*, weduwe *Ressler*;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits dezen dagvaard, alle en een iegelijk die eenige actien of pretentien op en tegen de voornoemde boedels van *J. F. Beteke* en *J. Schouten*, weduwe *Ressler*, vermeenen mogten te hebben, om in persoon, of door gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 29sten october 1823 aanstaande, des morgens de klokke half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentie aantegeven, te verifieeren, en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klok-slag, te Samarang, den 19den september 1823.

Eerste deurwaarder en gezworen exploicteur voornoemd,
D. PIJL.

Edictale Citatie.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur *Andries Hartsinck*, in hoedanigheid als generale gemagtigden, *ad lites*, van de wees- en boedel-kamer dezer stede, in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer, in dato den 15den september 1823, bij rekweste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, tegen alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermeenen mogten te hebben op of tegen den desolaten boedel van wijlen *A. L. du Riel Razoux*;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits dezen dagvaard, alle en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen den voornoemden boedel van *A. L. du Riel Razoux*, vermeenen mogten te hebben, om in persoon, of door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 29sten october 1823 aanstaande, des morgens de klokke half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentie aantegeven, te verifieeren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klok-slag, te Samarang, den 19den september 1823.

Eerste deurwaarder en gezworen exploicteur voornoemd,
D. PIJL.

Alzoo *Johannes Wilhelmus de Jonker*, burger, woonachtig te Salatiga, impetrant van het beneficium van cessie, ingevolge resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, in dato den 29sten juli 1823, no. 41, op het bij rekweste gedaan verzoek, aan den Raad van Justitie dezer stede, in dato den 18den augustus jl., en bij nadere dispositie van den 3den dezer, heeft geobtineerd, krachtens zijne verkregene brieven van cessie, citatie, tegen zijne crediteuren met de clausule van edicte voor zoo veel de onbekende aangaat;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij gemelden Raad, mits deze dagvaard, bij edicte, alle voor zoo veel de onbekende crediteuren, ten laste van de cessionant aangaat, om te compareren ter openbare rolle van voornoemden Raad, op woensdag den 22sten october aanstaande, des morgens te half acht ure, ten einde de door hem geobtineerde brieven van cessie te zien presenteren en tevens te hooren eischen, interrinementen van dezelve te hooren verzoeken om ontslagen te worden van de personeele comparitie met admissie, om bij procureur te mogen occupeeren, en eindelijk, om te komen zien stellen een curator over zijne cessie onants goederen, die de behandeling derzelven zal hebben tot anders dienaangaande zal zijn geordineerd.

Aldus gedaan en gepubliceerd, te Samarang, den 23sten september 1823.

Eerste deurwaarder en gezworen exploicteur voornoemd,
D. PIJL.

De insolvente boedel van wijlen den vermisten koopman *R. G. Coenie*, ingevolge autorisatie van den raad van justitie dezer stede, aan de desolate boedelkamer alhier, overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, bij deze, elk en een iegelijk opge-

roepen, die aan deze nalatenschap, iets verschuldigd is, dan wel van dezelve te vorderen heeft, om daarvan betaling of aangifte te doen, binnen den tijd van zes weken, te rekenen van heden.

Op last van de desolate boedelkamer.

De provisioneele secretaris,

ARRIENS.

Sourabaija, den 20sten sept. 1823.

De weeskamer te Sourabaija roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van de alhier, ab intestato, overledene *Isabella Cornelia van Dortt*, wed. *van Ochsen*, *Jean Joseph Henne*, *Jan Pieters* en *W. Woodleij*, ten einde hiervan, aan voornoemde kamer, aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van heden.

Namens dezelve.

De provisioneele secretaris,

ARRIENS.

Sourabaija, 20 september 1823.

De insolvente boedels van wijlen *John Robbertson* en *Andries Joseph Pagesse*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk, die aan dezelve iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Batavia, den 1sten october 1823.

Op last van de desol. boedelk.

De secretaris,

FOCQUIN.

Alle degene, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan, den boedel van den Chinees *The Angong*, worden door de ondergeteekende agenten van de Samarangsche Weeskamer, alhier residerende, verzocht, daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken.

De agenten voornoemd,

C. J. SMITH,

C. BEEM.

Sourakarta, den 25sten sept. 1823.

Post-kantoor te Batavia.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar schip kapitein

Amsterdam, *Ned. schip Jan en Cornelis*, J. [Kroon.

Idem, *dito schip Packet van Amsterdam*, [J. Lange.

Idem, *dito schip Java Packet*, W. Blom.

Idem, *dito schip Waterloo*, N. Hersken.

Rio en Muntok, *dito schip Marij Osman*, [B. de St. Simon.

Nederland, *Eng. schip George Home*, J. Young.

Salem, *Amerik. brik Malij*, W. Osgood.

Bourbon, *Fransche brik Oromase*, A. Brest.

Batavia, *den 3den october* 1823.

De postmeester,

P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

Wordt bij dezen aan het publiek bekend gemaakt, dat het onderstaande schip in lading ligt om te vertrekken:

naar schip kapitein

Riouw, *Beegenees pantjalang*, Slamat.

Brieven of paketten, kunnen, ter verzending met bovengemeld schip, aan het post-kantoor bezorgd worden.

Samarang, *den 27sten september* 1823.

De postmeester,

H. W. GEZELSCHAP.

Wissel Cours.

Op Nederland, 3m. zigt 51 ſ. per Sp.

Op Engeland, 30d do. 4s 1d. „ „

Op Bengalen, 60d do. 185 sicca ropijen per 100 Sp.

Batavia, den 3den october 1823.

Namens de directie der beurs,

H. D. L. ELLINCKHUIJSEN,

Secretaris en thesaurier.

*** Getrouwd,

SIJTZE ROORDA VAN EIJSINGA, predikant te Batavia, weduwenaar van vrouwe *Eijda Catharina Piers*,

en

GEERTRUIDA CATHARINA DIBBETZ.

Amboina, 24 juli 1823.

*** Getrouwd,

F. H. de GELDER,

en

C. KRIJGSMAN.

Sourabaija, 14 september 1823.

*** Getrouwd,

F. U. CANUET,

met

ANNA POGENPPORE.

Batavia, den 28sten sept. 1823.

*** Getrouwd,

JAMES EDWARD WHITEMAN,

met

ANNA ELIZABETH DECKER.

Batavia, 28 september 1823.

Married.] At Batavia, on Sunday the 28th ultimo, *James Edward Whiteman*, Esq. to Miss *Anna Elizabeth Decker*, eldest daughter of the late *J. B. Decker*, Esq.

*** Heden verloste, voorspoedig, van een' zoon, *H. C. Thierbach*, echtgenoote van H. J. NELIS.

Sourabaija, 6 september 1823.

*** Heden beviel, allervoorspoedigst, van een' zoon, *Cornelia Carolina Kuvel*, geliefde echtgenoot van C. FISSER.

Batavia, den 15den september 1823.

*** Den 20sten september verloste, gelukkig, van een' zoon, de echtgenoote van H. C. D. BELNON.

*** Heden verloste, van een' zoon, de echtgenoote van S. VAN SLOOTEN.

Batavia, den 1sten october.

*** Heden beviel, zeer voorspoedig, van eene dochter, *Mechteld Ardesch*, echtgenoot van Mr. *P. H. Esser*.

Kramat, 29 september 1823.

*** Heden verloste, zeer voorspoedig, van een' welgeschapen dochter, de geliefde echtgenoot van

J. GISSER, *ritmeester bij het regiment huzaren no. 7.*

Buitenzorg, 1 october 1823.

*** Op den 31sten januari 1823, is, te Amsterdam, voorspoedig, van twee welgeschapene dochters verlost, *Paulina Croese*, geliefde echtgenoote van den heer *P. J. N. Vercul*.

*** Heden beviel, van een' zoon, de huisvrouw van W. PURVIS.

Padang, 6 september 1823.

Birth.] On the 6th inst., at Padang, Mrs. *Purvis*, of a Son.

*** Op den 8sten september, overleed, alhier, in den jeugdigen leeftijd van nog geen 26 jaren, de wel edel geboren zeer geleerde heer *J. C. van Hasselt*, M. D., in leven gecommitteerde tot het natuurkundig onderzoek in Nederlandsch Indië; allen die zijn edel hart en uitmuntende begaafdheden kenden zullen hem met mij diep betreuren.

Degenen, welke iets aan den overledenen schuldig zijn, of uit zijne nalatenschap te vorderen hebben, gelieven daarvan betaling of aangifte te doen, binnen den tijd van 6 weken.

De testamentaire mede-executeur,

G. VAN RAALTEN.

Buitenzorg, 12 september 1823.

Alle degene, die iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van den 1sten luitenant bij het 5de regiment artillerie *H. C. Kropmans*, op den 8sten september te Sourakarta overleden, gelieven zich te adresseren aan de ondergeteekende commissarissen, binnen den tijd van zes weken, te rekenen van heden.

DE BURBURE, *1ste luit. regim. huz.*

LOUWAARDS, *2de luit. bij het 2de batt. 19de afd.*

Sourakarta, 18 sept. 1823.

Den 10den dezer, overleed te Ceram, aan een verval van krachten, in den ouderdom van 43 jaren, de majoor *A. K. S. von Heincken*, betreurd door zijne meerderen en vrienden.

J. KIRCHMAIJER, *kapt.*

JONKERS, *opziener der landelijke inkomsten.*

Batavia, den 18den september 1823.

*** Op den 25sten september, overleed alhier, de adjunct-inspecteur bij de militaire administratie, *W. C. Böttner*. Alle degene, die iets van deszelfs boedel te vorderen hebben, of daaraan verschuldigd zijn, gelieven zulks, binnen twee maanden, na dato dezes, te melden aan de kommissarissen in gemelden boedel.

CASTELEIJN,

Van der Does.

Weltevrede, den 26sten sept. 1823.

*** Heden overleed, alhier, de 2de luitenant van het 1ste bataillon artillerie, *Andreas Lambertus Bollaan*; alle degene die iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn, aan gemelden boedel, gelieven daarvan opgave te doen, binnen den tijd van drie maanden, aan de kommissarissen.

J. M. DRIJMAN, *kapitein.*

E. GUSTAAF ASPELING, *1ste luit.*

Sourabaija, 16 september 1823.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van vijf- en- zestig jaren en negen- en- twintig dagen, aan de gevolgen van kwaadaartige zenuwkoortsen, onze zeer waarde vader, en behuwd vader, de hoog edel gestr. heer Mr. *Cornelis Adrianus Canter Visscher*, in leven oud raad ordinair over Nederlandsch Indië, wij betreuren in hem eenen braven en liefderijken vader; en langs dezen gewonen weg, hiervan aan vrienden en bekenden kennis gevende, verzoeken wij van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

T. G. CANTER VISSCHER,

C. CANTER VISSCHER,

geb. *Canter Visscher*.

Batavia, den 22sten sept. 1823.

*** Op den 21sten dezer, overleed mijne dierbare echtgenoote, *Cornelia Paulina Maria Kauwertz*, en heden het dochtertje, waarvan zij, twee dagen te voren, verloste.

J. L. WEIJHENKE.

Batavia, den 23sten sept. 1823.

*** Op den 29st n maart j.l., overleed te Amersfoort, onze geliefde moeder *J. Schimmel*; geboren *van Scherpenzeel*.

J. C. NAUMANN, *ritmeester*,

en

A. NAUMANN, geb. *Schimmel*.

*** Tot mijne groote droefheid, overleed mijn broeder *Johannes Leonard Thierens*, in leven 2de luitenant bij het regiment husfaren no. 7; waarvan, bij deze, kennis wordt gegeven aan mijne bloedverwanten en bekenden.

Alle degene, die iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn, worden verzocht, dit binnen zes weken, aan de on-

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 4den* OCTOBER, 1823.

(*Vervolg van het bijvoegsel.*)

dergeteekende testamentaire executeuren bekend te maken.

THIERENS, *kapt. bij de 19de afdeeling nationale infanterie.*
VAN DER SMEDEN, *ritmr. van het regement husfaren no. 7.*

Weltevrede, 2 october 1823.

HEDEN overleed tot onze bittere droefheid, ons jongste kind, *Anna Antoinette Elizabeth*, geboren den 15 den november 1822.

J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS,
E. J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS, *geb. de Lufanet de la Sablonière.*

Ind amaijoe, 26 september 1823.

ALLE degenen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den majoor *A. K. S. von Heineken*, geheven opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, gerekend van heden, aan de ondergeteekende testamentair executeuren.

J. KIRCHMAIJER.
JONKERS.

Batavia, den 18den september 1823.

Bekendmaking.

ELK en een iegelijk, welke eenige boeken in leen mogt hebben van wijlen den heer *J. C. van Hasselt*, in leven medicinæ doctor en gecommitteerde tot het natuurkundig onderzoek, in Nederlandsch Indië, wordt verzocht dezelve ten spoedigste te doen geworden, aan den tweede ondergeteekenden te Buitenzorg.

H. MACGILLAVRIJ,
G. VAN RAALTEN,
Executeuren.

den 25sten september 1823.

ALLE degene, welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den hoog edel gestrengen heer Mr. *Cornelis Adrianus Canter Visscher*, worden verzocht, daarvan vóór of uiterlijk tot ultimo november eerstkomende, opgave of betaling te doen, aan den ondergeteekende; zoo mede worden alle degene, voor wien de overledene zich als borg mogt hebben geinterponeerd, verzocht, zich van andere borgen te willen voorzien.

Uit naam der gezamenlijke executeuren,
T. G. CANTER VISSCHER.
mede executeur.

Batavia, 2 october 1823.

Vendu-advertissementen.

Op maandag den 6den october 1823.

IN de tuin van wijlen den wel edel gestr. heer *J. G. Bauer*, op Rijswijk, van juweelen, goud- en zilver-werken, keukengereedschappen, een stel koperen beeldjes Inlandsche Hof-houdingen representerende; de geadverteerde koebeesten; padij bij hoeveelheid van een honderd en van vijftig bosschen, meubelaire goederen, enz.; benevens voor rekening van anderen een partijtje losse brillianten en diamanten, en een Engelsche brandspuit.

Op dingsdag den 7den october 1823.

VOOR het negotie-huis van den heer *Smith*, op de groote roea-malakka, van kristal-werken, pendules, astrale lampen, olie- en azijn-zetjes, vruchten op brandewijn, en andere negotie-goederen.

Op woensdag den 8sten october 1823.

VOOR het woonhuis van *J. Nazet*, in de Zandzee, van wagens, paarden, huismeubelen, kroonen, hang- en muur-stolpen, Japansche stoelen en banken, spiegels en fraaije schilderijen, eenig zilveren goud-smits gereedschappen en vijf- entwintig lijf-eigenen, als:

Augustus, lijf- en huisjongen, met zijn vrouw.
Mida, fijne naaister en huismeid.
Januari, lijf- en huisjongen, met zijn vrouw.
Rosetta, dispensmeid en zeer goekookster.
Modesta, huis- en dispensmeid, met haar dochter.
Saijma, aankomende fijne naaister.
Jemiela, slaven-kokin.
Roosje, naaister en huismeid.
Datang, lijfjongen, is een weinig doof.
Bolla, kleedermaker en aankomend zadelmaker.
Boeaoek, huisjongen.
Juni, idem.
Primo, koetzier.
Basso, idem, rijd met 4 paarden.
Mochamat, idem idem.
Apol, idem.
Ponto Kitjiel, idem.
Cordon, idem.
Baroe, idem.
Marcus, idem.
April, staljongen.
Februari, idem.
Januari, idem.
October, idem.
Roda, idem.

Op donderdag den 9den october 1823.

VOOR het huis van den kapitein-kwartiermeester *Smidt*, op Weltevrede, voor rekening van den kapitein-adjudant *Kilian*, van wagens, waaronder een Engelsche caricle, goed gedresseerde rij- en trekpaarden, tuigen, meubels, wijn, bier, en een fraai assortiment uitgezochte schulpen en schilderijen.

Op vrijdag den 10den october 1823.

VOOR het negotie-huis van *Brouwer, Nolthenius en Co.*, van olijf-olij in kistjes, lamp-olij in pullen, Brabandsch bier op flesschen, roode wijn, madera wijn op fust, cognac brandewijn in kistjes, jenever, vruchten op brandewijn, loodwit, Spaansch groen, ijzerwerken, glase ruiten en glaswerken, kantoor-boeken, post- en schrijf-papier, chitzen, lakens, zadels en maroquin leder, meubel-beslag, vloerkleeden, galanterien, enz.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van *Abrahams van Garsten.*

Een nieuwe praauw champang, groot 10 coijangs.

PUBLIEKE verkoping op Buitenzorg, den 16den october aanstaande, voor rekening van *C. S. de Wilde*, van huismeubelen, paarden, extra fraaije schilderijen, losse platen, een partij, in Europa, extra fraai vervaardigde zilverwerken, waarvan de meeste nog geheel nieuw, en het geen verder zal worden opgevijld.

DE verkoop van de drie stukken land genaamd PANOENGANGAN, toebehoorende aan den heer *G. E. Teissere*, geannonceerd in de courant no. 39, tegen het laatst dezer maand, zal eerst in het laatst van october aanstaande plaats hebben; zullende inmiddels de conditien van verkoop, van primo dier maand, ten Vendu-kantoor ter visie liggen.

Batavia, den 28sten sept. 1823.

IN den loop der aanstaande maand, zal, per publieke veiling, worden verkocht, het huis van den ondergeteekende, staande en gelegen binnen de stad, op klein roea-malakka, voorzien van ruime dispens, slaven-vertrekken, stal en wagenhuis, enz.

F. RIJNHART.

Batavia, 2 october 1823.

DE op vendutie bij wijlen den wel edel gestr. heer *J. G. Bauer*, ter verkoop geannonceerde koebeesten, zullen op de volgende vendutie, die denkelijk zijn zal op maandag den 6den october, verkocht worden, ten getale van vijf- à zeshonderd stuks, allen slagtbeesten, dezelve zijn, in de Kandang op Kadawong, aan de Mookervaart te zien, en zullen moeten worden afgehaald, binnen eene maand naar den dag der verkooping.

Advertentie.

BIJ de ondergeteekenden zijn, factuurgewijze, te bekomen de onlangs aangekondigde, door de CONCORDIA, kapitein *H. Bos*, aangebragte goederen, als: best Utrechts bier, excellente roode wijn *van Suermond en Roest*, oude rhijnsche wijn, echte Fransche brandewijn, dito wijn-azijn en likeuren, jenever op zwarte besfen, hammen, ribben- en paterstukken, saucise de bologne, ossentongen en gezouten vleesch en spek, beste Hollandsche tarwe- en boekweite-meel, ingelegde groentens, do. versche zalm en soufijce, onderscheidene manufacturen, waaronder dames bal- en andere kleederen en hoeden, garnituren, super fijne Elms lakens, massief mahonijhoute meubelen, fraaije schilderijen, marmere vloersteenen, Boschlemmer messen, kantoor-behoeftens, boeken en andere goederen meer.

STAHL en KEMPER.

Batavia, 18 september 1823.

BIJ de ondergeteekenden zijn te bekomen, de pas uit Nederland aangebragte goederen, per het snelzeilend schip JAVA PAKET kapitein *Blom*, als:

Beste roode, madera, port, rijnsche, witte, muscaat en andere wijnen, in heele en halve kisten.
Echte madera-wijn op ¼ pijpen.
Seltzer- en geilnauer water.
Jenever op besfen.
Likeuren.
Bier.
Echte congac brandewijn.
Bitter.
Wijn-azijn.
Sla-olie.
Lijn-olie.
Versche mei- boter.
Hollandsche vruchten op brandewijn.
Gedroogde groentens en vruchten.
Zuur, roode-, en bloem-kool, snijboonen, andijvie en andere ingelegde groentens in vaatjes.
Pruime- danten.
Ingelegde worst, saucijsen, paling en moot-zalm.
Gerookte zalm in blik.
Haring en beste ansjovisch.
Gebraden ossen- en kalfschijven.
Rolpens.
Ribben- en pater-stukken.
Gerookte en gezouten tongen.
Lengvisch.
Diversche keukenzuren.
Brambozen azijn.
Diverse geleijen.
Banket, secretaris, sucade, snipper, en kruidkoeken enz.
Heiligmaker.
Divers suikergoed.
Soetemelksche, leijdsche, zwitzersche en limburgsche kaazen.
Westphaalsche hammen.
Eau de cologne en lavende ambré.
Diverse soorten van fijn geslepen glas- en aardewerken.
Prachtige astrale lampen.

KEUCHENIUS en CO.

Batavia, den 18den sept. 1823.

BIJ *Stewart*, *Turing* en *Co.*, zijn te bekomen, versch, per de SARA, aangebragte roode wijnen van *van der Kun*, *Elinckhuizen* en *Suermondt*; alsmede portwijn, madera en drij - madera, in halve flesschen, per kwart kistje.

Bij dezelven zijn ook altijd verkrijgbaar: schoone jatie-balken, 17 à 25 voet lang en van evenredige dikte; goede tafel-rijst en eene partij bruine (de West-Indische gelijkende) zuiker in vaten; alsmede beste rum.

Uit de hand te koop

OP de voordeligste voorwaarden, opzigtelijk de betaling, een huis, tuin en erve aan het Molenvliet, te bevragen bij

K. HEIJNIS.

For private sale.

ON the most favourable terms of payment, a House, Premises and Garden, situated on Molenvliet. Apply by

K. HEYNIS.

Te koop,

OP aannemelijke voorwaarden, een kapitaal woonhuis met derzelver bijgebouwen, staande op Molenvliet; te bevragen ter 's lands drukkerij.

Te koop,

EEN bamboesen woonhuis, met derzelver bijgebouwen en daarin staande biljardtafel compleet, zijnde een neringdoende herberg, gelegen op Goenoeng-Sabarie, nabij Weltevrede; te bevragen bij den bewoonder *Laschenskie*, of wel bij den eigenaar.

Te huur om dadelijk te aanvaarden

EEN HUIS nabij Meester Cornelis; te bevragen bij

KRUIJT en VAN DASTEN.

To Let.

A HOUSE pleasantly situated near Meester Cornelis, apply to

KRUYT & VAN DASTEN.

Batavia, *25th Sept.* 1823.

BIJ *J. van Dijk*, op Weltevrede, over de cipaijers brug, is te bekomen: beste roode wijn, St. Julien, champagne, madera, muscaat, port a port en rijnsche wijn, likeuren, cognac, bitter, jenever, ligt en zwaar bier, minerale wateren, azijn, sla-olij, spermacetie-kaarsen, haring, gerookten en gezouten ossentongen, pekelworst, saucijsen de bologne, hammen, gerookt spek, boter, Zwitsersche en zoetemelksche kaas, gedroogde appelen, keukenzuren, corenten, rozijnen, pruimen, koek en banket, Hollandsche en Bengaalsche sigaren, rook- en snuif-tabak, Duitsche pijpen, bijouterien, chitzen, katoen, batist, mans- en vrouwen kousen, dames schoenen, glaswerk, spiegels van differente grootte, groene- en blaauwe tafelkleeden, extra fraai blaauw en zwart laken, scharen, mesſen; alsmede een fraai assortiment kinder speelgoed.

Weltevrede, 25 *september* 1823.

BIJ *J. van Dijk*, te Weltevrede, is te bekomen: extract van jenever op salbesſen, versch selzerwater en onder scheidene provisien; aangebragt per het schip CONCORDIA, kapitein *Bost*,

27 *september* 1823.

Te koop.

BIJ *Forestier* en *Co.*, Turksche amfioen, Engelsche lijwaten, fijne doeken, kousen, Bengaalsche catoenen goederen, als: gurras, bastas, chitzen, Amerikaansch gezouten vleesch en spek, meel, boter, zeep, spermacetie- en wasch-kaarsen, Teneriffe en andere wijnen, beschuit, bewerkte tabak, sigaren, koperen bladen, brandewijn, eiken vaat-duigen, huismeubelen, als mahonijhouten bureaux, secretairen, schrijfkistjes, toilet-tafels, ledikanten, banken, stoelen, kleine dito voor kinderen, Zweedsch ijzer, scheeps ankers van alle grootte, enz., enz., enz.

BUITEN de reeds in de vorige courant geadverteerde goederen, per het schip JAVA PAKET ontvangen, zijn nog bij de ondergeteekenden te bekomen: extra fijne lakens, flanel en merinos, prachtige modegoederen, fijne heeren hoeden, geparfumeerd dames zeep, diverse schrijf-behoeften, waaronder fijn post- en schrijf-papier, groote zwanen-pennen schachten, fijne speelkaarten, engelsche mosterd, roggenbrood enz.; alsmede diverse provisien, aangebragt per het schip CONCORDIA, kapitein *H. Bost*.

KEUCHENIUS en CO.

Batavia, *den 24sten september* 1823.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekende zijn te bekomen: puik van verschillende provisien; alsmede roode-, madera- en muscaat-wijn, likeuren, jenever, banket, peper, secretaris- en snipperkoek, ingelegde en gedroogte vruchten, extra fraai meubel-beslag, zadels en schilderijen, epauletten, militaire Willems-Orde en linten, fijne gecouleurde lakens, heeren- en dames schoenen eene verzameling van boeken in extra fraaije banden, alsmede geslepen en ongeslepen glaswerken, en andere voorwerpen.

Ook zijn te bekomen gemaakte mans kleederen, en kunnen bij denzelven aangemaakt worden.

P. FROLECKE.

Batavia, *den 25sten sept.* 1823.

BIJ de weduwe *David Bost*, op de groote rivier, zijn te bekomen de volgende, met de brik KATWIJK, kapitein *J. van Duijn*, van Rotterdam aangebrachte goederen, als: een fraai assortement Leijdsche Polemieten, kristalwerken, vensterglas, gouden, zilveren en spinsbekken horologien, gouden kettingen en cachetten, snuifdoozen, diamante spelden, ringen enz.; roode wijn van *Suermondt en zoonen*, selzerwater, boter, kaas, diverse ingelegde goederen, sijroop, verwen enz.; alsmede touwwerk, lijn-olij, lood-wit, zeildoek, ijzer, jenever enz.

Te koop

OP zeer voordeelige voorwaarden, de landen Assam en Tjentiga; te bevragen bij den heer *L. Heukevlugt*.

ROOK-PATERS, rook-billen, ossenribben, ossen-tongen, saucijs de boulogne, Westphaalsche hammen, droogeen pekel-worst, pekel-spek, gezouten spek, pekel-vleesch, Delftsche grasboter, kaas in soorten, mootzalm, gezouten paling, hollandsche keukenzuren en vruchten op brandewijn, pruimedanten, grutterswaren, anchovis, besſensap, besſengelij, brambozen-azijn, gedroogde appelen, peeren en morellen, bloem- en zuurkool, suikerwerk, banket, heiligmaker, koek in soort, champignons, hollandsche confituren, mineraal-water, bier, mans- en kinderhoeden enz., worden thans gelost uit de CONCORDIA en KATWIJK, zijn te bekomen bij

LEVIJSSOHN en DE GRAVE.

25 *september* 1823.

NOW landing from the brig MARS, Captain *Fitcomb*, from America, and for sale by *Shillaber & Co.*, Pork and Beef in half bbls., Pickeled Fish, Tar, Pitch, Spars, Shoes, brown and Windsor Soap, Flour, &c. &c.

Te koop

VOOR afbraak, waartoe reeds vrijheid erlangd is, dan wel ter bewoning, en zulks, des verkiezende, met meubelen, het huis Klein-Oord, te bevragen bij den eigenaar.

K. HEIJNIS.

BIJ *Wattendorff*, *Hipp* en *Zimmerman*, zijn te bekomen, extra goede geconserveerde provisien, als: excellent zout vleesch en spek, gerookte tongen, boter in potten en vaatjes, koek, banket, muisjes, pruimen, korenten, rozijnen, enz.; alles per laatste schepen aangebragt.

BIJ *van Putten* en *Co.*, zijn te bekomen de volgende goederen, aangebragt per de laatst aangekomene schepen: versche provisien, puik van boter, ham en zoetemelksche kaas; als ook koper- en ijzer keuken-gereedschappen, waaronder zijn, wafel- en oblie-ijzers, tulband- en kaakjes-pannen, koperen ketels en braadbekkens, en koekpannen; verder differente soorten van wijnen, als: roode, chateau margo, port a port, madera, spaansche, frontignac, bergerac, muscaat en rhijn wijn, fijne likeuren, siroop van punsch, Hollandsche en Havana sigaren, beste rooktabak, eau de cologne, pepermunt, mosterd, fijne speelkaarten enz.

DE ondergeteekenden bieden te koop aan, een fraai assortiment polemieten, trijpen voor wagenbekleeding, garnituren voor wagens, exquise roode wijn van *Gifken*, *Kuijper* en *Bonn*, en een extra ordinair fraaije kleedspiegel uit een glas, 51½ duim hoog en 33½ duim breed, met mat vergulde lijst enz.; alles aangebragt per schip JAVA PAKET, van Amsterdam.

VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

Te koop of te huur

DE tuin van mejufvrouw de weduwe *Weber*, op de Ananas-gracht; te bevragen bij

L. HEUKEVLUGT.

Te koop.

EEN familie slaven; waaronder een meisje van 15 jaar; te bevragen bij mevrouw *Sue*, in de buiten nieuwpoortstraat.

For Sale.

WOOLLEN Cloth, Europe and Manila Cordage, Iron, Anchor and Grapnells, Anvils Iron Money and Book Chests, hard-ware, Paint, Madeira Wine and Pale Ale, an elegant London landaulet with harness for four horses, English Carriages, Carriage and Buggy Harness, &c. &c.

PATON, MORGAN & CO.

FRESH Stationary from London viz: Medium, Demy, Folio Post gilt and wore, Letter and Note Paper, best Quills, Wafers, Pencils &c. Also fresh Bengal Ghee or clarified butter ad Spanish Dollars 25 per picul in large or small quantities.

LIVETT & GONSALVES.

INDIEN *Leendert Toornvliet*, geboren te Alphen, in het Koningrijk der Nederlanden, op den 17den october 1819, te Muntok, eiland Banca, overleden, eenige testamentaire dispositie mogt hebben gemaakt, worden de zoodanigen, welken bij gemelde dispositie tot erfgenamen, het zij voor het geheel of voor een gedeelte zijn benoemd geworden, verzocht zich binnen een en een half jaar, na dato dezes, met behoorlijke bewijzen, te adresseren aan den ondergeteekenden notaris, residerende te Koudekerk, in voormeld Koningrijk; zullende, wanneer na verloop van bovengemelden tijd, niemand zich, in kwaliteit voornoemd, heeft opgedaan, door de als dan ab intestato geregtigde erfgenamen van bovengenoemden *Leendert Toornvliet*, worden overgegaan tot de verdeeling zijner nalatenschap.

N. SAMSOM.

Koudekerk, den 7den april 1823.

DE ondergeteekenden gevolmagtigde van mevrouw *E. Crosleif*, weduwe *J. Winflok*, alhier, op den 8sten m i ll., overleden, roepen bij deze op, alle die vermeenen op de nagelaten boedel eenige pretentie te hebben, dezelve intedienen vóór ultimo october aanstaande, en die verschuldigd zijn, voor dien tijd de voldoening gelieven te doen; wordende voorts door dezen ingetrokken, alle die borgtogt die den overledene heeft gepasf erd.

J. BIK,
H. LE ROUX.

Batavia, 20 september 1823.

DE weduwe *H. van der Poel* vertrek naar Nederland.

Batavia, 19 september 1823.

CH. RAOULT, heeft, gedurende zijn absentie, den heer *Henrij Dorfcuille* tot de waarneming zijner zaken gevolmagtigd.

J. F. T. MAIJOR, naar *Makasser* vertrekkende, heeft tot zijnen gemagtigden verzocht en aangesteld den heer *J. B. de Nijs*.

Batavia, 28 september 1823.

J. M. ESCHE vertrekt naar Banjermassing, en heeft tot zijne gemagtigden verzocht en aangesteld, de heeren *J. A. Esche* en *J. D. Peters*.

Sourabaija, den 20sten september 1823.

ALLE die genen, welke iets van den ondergeteekende te vorderen hebben, worden verzocht zulks op te geven binnen den tijd van eene maand, gerekend van heden.

J. DE BOCARMÉ.

Bandong, den 21sten sept. 1823.

C. VINCENT, dit eiland voor eenige tijd verlatende, heeft de heeren *Goldman* en *Hartman jr.*, die zich met de vereevening zijner zaken gelieven te belasten, tot zijne gemagtigden aangesteld.

Batavia, 18 september 1823.

C. P. *FRAHM* vertrekt voor eenigen tijd naar Europa; de heeren *Wattendorff, Hipp* en *Zimmerman*, alhier, hebben de goedheid gehad zijne gemagtigden te blijven.

Batavia, 25 september 1823.

MEVROUW de weduwe *Mulder* vertrekt, binnen kort, naar de Kaap de Goede Hoop, en verzoekt mitsdien alle degene welke iets te pretenderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan wijlen haren echtgenoot, daarvan aan haar opgave en betaling te doen, binnen den tijd van veertien dagen.

Weltevrede, den 26sten september 1823.

H. D. L. ELLINCKHUIJSEN, naar Europa vertrekkende, verzoekt afdoening van de met hem uitstaande zaken.

DE ondergeteekende voornemens naar Europa te vertrekken, verzoekt allen welke van hem iets te pretenderen hebben, zulks te komen vereevenen vóór ultimo october.

ROB. MORRIS.

THE undersigned intending shortly to depart for Europe, requests all persons, having any claim or demand against him, to bring the same for settlement by the end of the present month, at the Office of Messrs. *Deans & Co.*

ROB. MORRIS.

Batavia, 1st October 1823.

P. T. H. CHEVALLIER, heeft tot zijne gemagtigden aangesteld de heeren *van Rijck* en *Gevers*.

VERTREKT naar Nederland de gepensioneerde luitenant der eerste klasse van de koloniale marine, *H. W. Florensteijn*, met deszelfs zoon.

DE ondergeteekende, voornemens zijnde naar Europa te vertrekken, verzoekt elk en een iegelijk, die van hem iets te pretenderen heeft, of aan hem schuldig is, daarvan opgave of betaling te doen, vóór ultimo october aanstaande; wordende tevens diegene, waarvoor hij tekenaar als borg staat, verzocht, zich van andere borgen te voorzien.

C. S. DE WILDE.

Pondok Gedé, den 23sten september 1823.

A. D. DAENDELS verlaat dit Eiland voor eenigen tijd.

Batavia, 25 september 1823.

Pas ontvangen van Londen.

ANNASCHE kaas, mosterd, sauzen en azijn, port-wijn, boot-jassen van kamlet en Scots plaid, glaswerken van verscheiden soorten, merken inkt, poeder voor schoonmaken van plect- en zilverwerken, magnesia in kleine fleschen, kamille-bloemen, lavender-water, essence rose, arrow-root, amandelen, rozijnen, hoffmans-confituren, enz. bij

LIVETT en GONSALVES.

Batavia, 25 sept. 1823.

Vracht en passage

NAAR Amsterdam, per de JAVA PAKET, denkt tegen den 20sten october te zeilen; adres aan de Anker-werf, bij de kapitein van voornoemden bodem

W. BLOM.

Passage

MET het zeer snel-zeilend schip AUGUSTE, waarmede kapitein *Anderson*, in den loop van deze maand naar Antwerpen vertrekken zal, hetzelve is bijzonder geschikt voor den overvoer van passagiers. Adres bij den kapitein, ten kantore van

G. DE RAADT en SOEST.

Batavia, 1 october 1823.

For passenger only.

THE very fast-sailing ship AUGUSTE, which will leave this for Antwerp, in all this month. Apply to the Captain at the Stores of

G. DE RAADT & SOEST.

Batavia, 1st October 1823.

Advertentie.

DE ondergeteekende hebben de eer te berigten, dat zij alhier een Huis van Negotie en Commissie hebben opgerigt, onder de firma van *G. de Raadt en Soest*.

G. DE RAADT.
F. W. SOEST.

Batavia, 1 october 1823.

Notice.

THE undersigned beg leave to acquaint their Friends, that they have formed an establishment in this place, for the transacting of Commission and other Business, and that the same will be conducted under the Firm of *G. de Raadt & Soest*.

G. DE RAADT.
F. W. SOEST.

Batavia, 1st October 1823.

Advertentie.

ONS gedragende aan onze advertentie van den 1sten der vorige maand waarbij wij kennis gaven van de dissolutie onzer firma van *Colville, Jutting* en *Co.*, zoo hebben wij thans de eer bekend te maken, dat wij, van heden af, de liquidatie der zaken onzer gezegde vorige firma, hebben opgedragen aan de heeren *Colville* en *Co.*, die zich daarmede wel hebben willen belasten.

J. COLVILLE,
B. VAN STARCKENBORGH JUTTING,
G. DE RAADT.

Batavia, 1 october 1823.

Notice

WITH reference to our public advertisement of date the 1st instant, intimating that our Partnership in Business would cease this day; we now beg leave to announce that the affairs of our late Firm, have, by mutual agreement been transferred from this date to Messrs. *Colville & Co.*, who, for our account, are charged with the liquidation of the same.

J. COLVILLE,
B. VAN STARCKENBORGH JUTTING,
G. DE RAADT,
Partners of the late firm of *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 1th octob. 1823.

DEN eigenaar van eene kist met kleederen, uit Nederland aangebragt, per de WATERLOO, gemerkt O C H B, staande aan ordre, wordt verzocht, tegen betaling der vracht en daarop geloopene onkosten, te laten afhalen, bij

WATTENDORFF, HIPP en ZIMMERMAN.

DE ondergeteekende verzoekt alle brieven of kistjes, enz.; voor hem uit Europa, of van elders, te Batavia arriverende, te willen bezorgen aan de heeren *van Rijck, Gevers* en *Co.*, te Batavia.

VAN MEETEREN BROUWER, *Notaris.*

Sourabaija, 16 september 1823.

WISSELS OP NEDERLAND, bij VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

DE ondergeteekende, liquidateur der zaken van de firma van *Kruijt* en *Bargess*, voornemens zijnde in de maand december aanstaande naar het Vaderland te vertrekken, verzoekt mits deze alle die iets aan gemelde firma, of wel aan hem particulier verschuldigd zijn of te vorderen hebben, zulks onmiddelijk te vereffenen; tevens bekend makende, dat hij den heer Mr. *F. H. Lubberts*, advocaat en procureur, verzocht en aangesteld heeft om hem in de liquidatie zijner uitstaande zaken, in gemelde betrekking te assisteeren.

B. KRUIJT, Mz.

Batavia, 25 september 1823.

J. E. BARNS, heeft de eer het publiek te verwittigen, dat hij te zijnen huize op de Groote Rivier, No. 11, oostzijde, een DAGELIJKSCHE ONTBIJT-EN DINÉE-TAFEL heeft aangerigt waar alle orders, met de meeste naauwkeurigheid, zullen volbragt worden.

J. E. BARNS, beg leave to in inform the Public, that he has established a TIFFIN AND DINNER-HOUSE, East side, Great-river-street, No. 11, where all orders shall be thankfully received and executed.

KAMERS te huur achter Weltevrede, informatie aan het Vendu-kantoor.

Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

ALGEMEENE VERGADERING der leden van het Genootschap, op dingsdag den 7den october aanstaande, des avonds te *half zeven* ure precies, in het Genootschaps-huis op *Rijswijk.*

De secretaris,

VAN DER VINNE.

Batavia, 2 october 1823.

Liefhebberij-Tooneel

OP WELTEVREDE.

onder de zinspreuk:

UT DESUNT VIRES TAMEN EST LAUDENDA VOLUNTAS.

No. 6.

Op WOENSDAG den 8sten October 1823,

DE

WRAAK DER LIEFDE

EN DIE VAN

DEN HAAT,

EEN TAFEREEL

UIT DEN LAATSTEN SPAANSCHEN OORLOG.

Tooneelspel, in *vijf* bedrijven, naar het Hoogduitsch

van

A. von Kotzebue,

door

M. C. Engelman.

De deuren zullen niet vóór *zes* ure geopend worden.

Men zal te *half zeven* ure precies beginnen.

De rijtuigen zullen in volgender voege moeten circuleren:

De personen, van Molenvliet, Rijswijk en het kampement Weltevrede komende, zullen den eersten ingang bij het posthuis inrijden, en den ingang aan den middelweg van Weltevrede weder moeten uitrijden.

De personen, van Goenong-saharie komende, zullen den ingang bij de wacht moeten inrijden, en in het uitrijden dezelfde orde volgen als de eerstgenoemden.

Bij het wegrijden, na de representatie, zal dezelfde orde, doch omgekeerd, moeten geobserveerd worden.

Aan de ledige rijtuigen zal het niet vrijstaan, zich op het plein van het gebouw te plaatsen, maar dezelve moeten zich in twee rijen rangschikken op den weg van Goenong-saharie tot aan den middelweg, en zoo mede langs dezen laatsten weg zelven.

Op aanstaande *woensdag*, den 1sten dezer, zal door den ondergeteekende, ten huize van den heer *J. C. Romswinckel*, op *Rijswijk*, des voormiddags van 8 tot 1 ure worden gevaceerd tot afgifte der *nog onafgehaalde* entrée-biljetten voor het *2de Trimester* van het *2de Tooneel-Jaar* en van *vreemdelings-kaartjes.*

Namens de directie van het liefhebberij-tooneel voornd.

De Secretaris,

VAN DER VINNE.

De Directeur der Lands Drukkerij, brengt ter kennis van de Heeren inteekenaren op het werk getiteld: *Annales du Salon de Gand* of *Verzameling van Afbeeldingen en beschrijvingen der voornaamste Schilderstukken van kunstenaars der Nederlandsche School*, dat de verzochte exemplaren van dat werk, uit *Nederland* zijn aangekomen, en dat dezelve ter Lands Drukkerij, voor de Heeren intekenaren, verkrijgbaar zijn tegen betaling van *f* 27-15 voor de 16 afleveringen, op best papier, en van *f* 41:- op velijn papier.

Batavia den 1sten October,

J. G. COORENGEL.

TER Lands Drukkerij zijn van de pers gekomen de nummers 36, 37, 38 en 39 van het staatsblad van 1823.

NEDERLANDSCHE STAATS-ALMANAKKEN, voor den jare 1823, zijn mede ter Drukkerij verkrijgbaar, voor f 5:15.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.

ZESDE VERVOLG der opgave in de Bataviasche Courant van 16 augustus 1823, geplaatst.

ALPHABETISCHE *opgave van zoodanige reclames, welke gedurende de beide zittingen der Kommissie voor de Liquidatie van den Nederlandsch Indischen Achterstand, in de jaren 1821 en 1822, bij dezelve zijn ingediend en geliquideerd.*

	NAMEN DER RECLAMANTEN.	HOEGROOTHEID DER INGEDIENDE SCHULDVORDERINGEN. Rijksdaalders Zilver geld.			Rijksdaalders oud Bataviasche Credit papier.			*Geliquideerd montant van elke schuldvordering, met bijvoeging der achterstallige renten van primo Augustus 1816 tot ultimo December 1820.*		NOMMERS DER AFGEGEVEN SCHULDBEWIJZEN. Certificaten à f 1000.	RESTANT RENVERSALEN. Der eerste Serie à f 500.	Der tweede Serie à f 100.	Der derde Serie beneden de f 100.	*Montant der Afgegeven Schuldbewijzen.*		NAMEN DER GENEN AAN WIEN DE AFGIFTE IS GESCHIED.
	P.															
294	Polde, (Jan van de)	,,	,,	,,	9,108	24	,,	3,899	23	906-908	50	226-228	117	3,899	23	J. C. Romswinckel.
295	Prediger, (wijle C. C.)	2,500	,,	,,	,,	,,	,,	5,060	,,	1,845-1,849	,,	,,	290	5,060	,,	W. L. Baggers.
	Idem.	100	,,	,,	,,	,,	,,	228	12	,,	,,	508,509	299	224	12	
	Idem.	500	,,	,,	,,	,,	,,	1,012	,,	1,853	,,	,,	306	1,012	,,	
	Idem.	100	,,	,,	,,	,,	,,	202	12	,,	,,	510,511	307	202	12	
	Idem.	600	,,	,,	,,	,,	,,	1,214	12	1,851	,,	512,513	308	1,214	12	
	Idem.	150	,,	,,	,,	,,	,,	308	18	,,	,,	514-516	309	303	18	
	Idem.	200	,,	,,	,,	,,	,,	404	24	,,	,,	517-520	310	404	24	
	R.															
296	Radirsah, (Nisa)	716	82	,,	,,	,,	,,	1,450	15	3,445	,,	703-706	387	1,450	15	H. J. Meijnderts.
297	Raket, te Jafanapatnam, (M. P.)	,,	,,	,,	1,407	29	,,	603	7	,,	17	71	45	603	7	G. H. de Witt.
298	Raket, te Jafanapatnam, (J. B.)	,,	,,	,,	2,263	38	,,	970	3	,,	18	72-75	46	970	3	
299	Ramack, (de erven Wouter Lambertus)	700	,,	,,	,,	,,	,,	1,416	24	2,446	,,	481-484	283	1,416	24	Levinius Heukevlugt.
300	Raeff, te Breda, (A. de)	1,425	15	8	,,	,,	,,	2,332	26	588,589	,,	147-149	78	2,332	26	J. C. Romswinckel.
301	Ram, te Utrecht, (Philippus)	,,	,,	,,	1,457	25	,,	628	8	,,	24	101	58	628	8	Idem.
	Idem.	,,	,,	,,	1,000	,,	,,	428	3	,,	,,	107-110	61	428	3	Idem.
302	Ras, te Banda, (L. W.)	500	,,	,,	,,	,,	,,	1,012	,,	3,667	,,	,,	411	1,012	,,	K. Heijnis.
303	Rausch, te Menado, (A.)	50	,,	,,	,,	,,	,,	101	6	,,	,,	789	443	101	6	J. G. Bauer.
304	Reede tot de Parkeler, (de boedel van wijlen J. F. van)	,,	,,	,,	32,000	,,	,,	13,700	27	2,902-2,914	117	559,560	333	13,700	27	Van Rijck, Prediger en Co.
305	Reus, (de boedel van H. J. de)	10,693	16	,,	30,693	30	,,	34,746	9	435-458	22	94,95	55	34,746	9	Daniel Correch.
306	Reuver, (Chatarina Maria de)	,,	,,	,,	1,000	,,	,,	428	3	,,	,,	102-105	59	428	3	J. C. Romswinckel.
	Idem.	,,	,,	,,	1,467	25	,,	628	8	,,	25	[illegible]106	60	628	8	
307	Reijke, (de kinderen wijle de weduwe)	,,	,,	,,	14,296	14	,,	6,120	29	3,651-3,656	,,	732	407	6,120	29	De weeskamer te Batavia.
308	Reijnst, (de boedel van wijlen J. T.)	4,000	,,	,,	,,	,,	,,	8,096	,,	1,799-1,806	,,	,,	166	8,096	,,	M. Reijnst.
309	Rhemver, te Tagal, (J. G. G. K.)	1,000	,,	,,	,,	,,	,,	2,024	,,	146,147	,,	,,	40	2,024	,,	Jeremias Schill.
310	Riemsdijk, (de erven W. V. H. van)	8,800	,,	,,	,,	,,	,,	4,048	,,	1,508, 1,509 1,843, 1,844	,,	,,	175	4,048	,,	H. J. Meijnderts.
311	Riefsen, (de erven Cornelis)	11	,,	,,	,,	,,	,,	22	8	,,	,,	,,	188	22	8	De weeskamer te Batavia.
312	Redderschoven, (S. C.)	6,000	,,	,,	,,	,,	,,	12,144	,,	2,163-2,174	,,	430	254	12,144	,,	J. H. W. Sack.
313	Rietjes, (de boedel van Sijbrand)	2,961	9	,,	,,	,,	,,	5,993	13	1,920-1,924	77	346-349	190	5,993	13	De Weeskamer te Batavia.
314	Risch, (Henriech)	4,350	,,	,,	,,	,,	,,	8,824	19	1,451-1,458	61	285-287	152	8,824	19	J. W. D. de Jongh.
315	Role, of order, (Simon Hendrik)	13,412	30	3	13,038	29	,,	32,729	21½	73-104	12	58,59	32	32,729	21½	Jeremias Schill.
316	Roos, aan de Kaap de Goede Hoop, (J.)	,,	,,	,,	660	46	,,	282	27	,,	,,	479,480	280	282	27	L. Heukevlugt.
317	Robbers en Hendrina van Dam, (de boedel van B. H.)	,,	,,	,,	13,000	,,	,,	5,566	,,	1,823-1,827	69	,,	169	5,566	,,	D. Popkens.
318	Romp, (de erven wijle de wed. Anna Maria)	,,	,,	,,	8,501	17	,,	3,682	18	3,647-3,649	143	792	405	3,682	18	Van Rijck, Prediger & Co.
319	Romswinckel, (J. C.)	,,	,,	,,	85,176	12	,,	36,896	20	499-534	32	140-142	73	36,896	20	J. C. Romswinckel.
	Idem.	40,650	17	,,	,,	,,	,,	86,324	9	1416-1969,1972 2,579-2,761	,,	85,86-283	149	86,324	9	Idem.
320	Rotgans, (Pieter)	,,	,,	,,	1,095	43	,,	469	4	,,	,,	749-752	423	469	4	H. A. Parvé.
321	Ruschman, (de boedel van F.)	,,	,,	,,	354	24	,,	108	29	,,	,,	401	226	108	29	J. M. Baljé en I. W. Reep.
322	Rijfinijder, te Amsterdam, (de weduwe)	,,	,,	,,	2,619	20	,,	1,125	23	4,019	,,	813	463	1,125	23	Van Rijck, Prediger & Co.
	S.															
323	Samarang, (de weeskamer te)	4,500	,,	,,	30,000	,,	,,	21,952	17	2,393-2,400 2,492-2,503 2,554-2,559	119	88-91	318	21,952	17	De weeskamer te Batavia.
324	Samarang, (de wees- en boedelkamer te)	3,000	,,	,,	,,	,,	,,	6,072	,,	2,561-2,566	,,	,,	379	6,072	,,	Idem.
325	Samarang, (de diakonie der herv. gemeente te)	12,000	,,	,,	,,	,,	,,	24,288	,,	3,447-3,470	,,	711,712	390	24,288	,,	J. H. de Virieu.
326	Schäffer, (G. H.)	2,000	,,	,,	,,	,,	,,	4,048	,,	431-434	,,	,,	54	4,048	,,	G. H. Schäffer.
327	Swart, (de boedel van Steven)	,,	,,	,,	13,720	3	,,	5,874	3	2,891-2,895	115	552-554	331	5,874	3	Van Rijck, Prediger & Co.
328	Schellekes te Vianen, (P. H.)	1,356	42	,,	246	32	,,	2,851	24	999,1,000	51	229-231	118	2,851	24	J. C. Romswinckel.
329	Schenk, (de boedel van J. H. C. B.)	,,	,,	,,	2,352	17	,,	1,212	18	2,142	,,	417,418	239	1,212	18	L. Heukevlugt.
330	Schemering, (de erven Jan Willem)	3,000	,,	,,	,,	,,	,,	6,072	,,	3,593,3,600	,,	,,	400	6,072	,,	
331	Schill, (Jeremias)	,,	,,	,,	253	7	,,	121	5	,,	,,	66	38	121	5	Jeremias Schill.
	Idem.	,,	,,	,,	6,251	16	,,	2,680	23	144,145	16	67	39	2,680	23	Idem.
332	Schinne, (A. J. van)	2,000	,,	,,	,,	,,	,,	4,048	,,	2,006-2,009	,,	,,	210	4,048	,,	Romswinckel en Brandt.
333	Schmidt, (de erven Johannes)	,,	,,	,,	11,403	39	,,	4,831	3	613-616	89	163-165	85	4,831	3	Idem.
334	Schuiter, (B.)	,,	,,	,,	10,196	11	,,	4,365	,,	1,708-1,711	,,	299-301	160	4,366	,,	Jeremias Schill.
335	Schult[illegible], (Johan David)	3,000	,,	,,	,,	,,	,,	6,072	,,	2,432-2,437	,,	,,	281	6,072	,,	L. Heukevlugt.
336	Schwabe, (de boedel van F. C.)	,,	,,	,,	12,800	,,	,,	5,480	10	2,390-2,394	,,	469-472	271	5,480	10	J. G. Hartman.
337	Schrijver, (de boedel van wijlen G.)	,,	,,	,,	3,630	,,	,,	1,554	4	546	13	,,	95	1,554	4	J. C. Romswinckel.

(Het vervolg hierna.)